

เอกสารผลงาน

แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี

(พ.ศ. 2558 - 2562)

นางสาวพัชรกิต อินทร์พรหม

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

ตำแหน่งเลขที่ 1624 ส่วนสิ่งแวดล้อม

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เสนอขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

ตำแหน่งเลขที่ 1624 ส่วนสิ่งแวดล้อม

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปีงบประมาณ 2560

แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี

(พ.ศ. 2558 - 2562)

นางสาวพัชรกิต อินทร์พรหม

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

ตำแหน่งเลขที่ 1624 ส่วนสิ่งแวดล้อม

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เสนอขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

ตำแหน่งเลขที่ 1624 ส่วนสิ่งแวดล้อม

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปีงบประมาณ 2560

บทคัดย่อ

สืบเนื่องจากที่ประชุมคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 พิจารณาเห็นว่า ปัจจุบันปัญหาขยะมูลฝอยไม่ถูกต้องและตกค้างสะสมอยู่เป็นจำนวนมาก และเป็นปัญหาสำคัญของทุกพื้นที่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน เพื่อให้การดำเนินงานแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยของจังหวัด พิจิตรเป็นไปตาม Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2557 จังหวัดพิจิตร จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร โดยให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ของจังหวัด ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562)

การดำเนินงาน โครงการขับเคลื่อนการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดพิจิตรเป็นไปตามกรอบแนวทาง Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ซึ่งได้มีการกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โดยเน้นการบริหารจัดการขยะแบบร่วมศูนย์ กลุ่มพื้นที่ (Cluster) ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มเทศบาลเมืองบางมูลนาก กลุ่มที่ 2 กลุ่มเทศบาลเมืองพิจิตร รวมถึงได้มีการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ “จังหวัดพิจิตรมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ อย่างถูกต้องหลักวิชาการ และมีการนำไปใช้ให้

เกิดประโยชน์โดยการแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงขยะ ภายในปี 2562” ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์ ความคุ้มค่าโครงการสำคัญที่มีผลต่อการขับเคลื่อนและผลักดันให้การบริหารจัดการขยะ มูลฝอย จำนวน 9 โครงการ พบว่า จะต้องมีการดำเนินงานโครงการในระยะ 7 ปี ขึ้นไป จึงจะคุ้มค่าในการลงทุน โดยแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัด พิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัดพิจิตรมีแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ที่ เหมาะสม สามารถกำหนดแนวทางการตั้งงบประมาณในการดำเนินการด้านการจัดการ ขยะมูลฝอย หรือขอรับการสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินเพื่อให้มีระบบกำจัดของเสียรวม หรืองบประมาณกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการโครงการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ บริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ และเกิดการเชื่อมโยงการดำเนินงานด้านการบริหาร จัดการขยะและสิ่งแวดล้อมระหว่างหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและระดับท้องถิ่น เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยเฉพาะการกำกับ ดูแล ติดตามตรวจสอบแผนงาน โครงการ ซึ่งสามารถบูรณาการและดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

กิตติกรรมประกาศ

แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอนุเคราะห์จากหน่วยงานและบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร ทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 3 (พิษณุโลก) ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในพื้นที่จังหวัดพิจิตร รวมถึงข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตรทุกท่าน ที่สนับสนุนการดำเนินงานการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) ให้สำเร็จบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทุกชั้นตอน

นางสาวพัชรกิต อินทร์พรม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพประกอบ	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมา	1
วัตถุประสงค์	2
ระยะเวลาดำเนินการ	3
พื้นที่ดำเนินการ	3
สัดส่วนของผลงาน	3
ความยุ่งยากซับซ้อนของผลงาน	5
การนำไปใช้ประโยชน์	6
บทที่	
2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดและทฤษฎี	12

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
3 วิธีการศึกษา	17
วิธีการศึกษา	18
กลุ่มตัวอย่าง	18
การเก็บรวบรวมข้อมูล	18
เครื่องมือและเทคนิควิธีการที่ใช้	19
การวิเคราะห์ข้อมูล	19
ขั้นตอนการดำเนินงาน	20
บทที่	
4 ผลการศึกษา	25
ส่วนที่ 1 กระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกิดขึ้น	26
ส่วนที่ 2 ผลจากการขับเคลื่อนกระบวนการจัดทำแผนบริหารจัดการ ขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562)	27
ส่วนที่ 3 ผลการประเมินโครงการสำคัญ ภายใต้แผนบริหารจัดการ ขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) ด้านการเงินและทางเศรษฐศาสตร์	60

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	68
สรุปผลการศึกษา	68
การนำไปใช้ประโยชน์	75
ความยุ่งยากในการดำเนินงาน/ปัญหา/อุปสรรค	75
ข้อเสนอแนะ	76
ภาคผนวก	
ก คำสั่งจังหวัดพิจิตร ที่ 2020/2557 ลงวันที่ 28 ตุลาคม 2557	77
ข รายงานสรุปผลการสัมมนารับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนบริหารจัดการ ขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตรระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2555)	84
บรรณานุกรม	90
ประวัติผู้เขียน	91
คำรับรองผู้บังคับบัญชา	92

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ประชากรจากการทะเบียนจำแนกตามเพศเป็นรายอำเภอ และเขตการปกครอง พ.ศ. 2556	30
2 จำนวนสถานพยาบาล และจำนวนเตียง พ.ศ. 2557	33
3 จำนวนและร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	34
4 ปริมาณขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร ประจำปี 2556	35
5 การพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 -2562)	43
6 กรอบการสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย	54
7 งบประมาณโครงการสำคัญด้านการจัดการขยะมูลฝอย	61
8 การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการดำเนินโครงการสำคัญ ภายใต้แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอย ฯ	64
9 อัตราส่วนผลตอบแทนและต้นทุนของโครงการด้านการจัดการขยะมูลฝอย ระยะเวลาโครงการ 5 ปี	66
10 อัตราส่วนผลตอบแทนและต้นทุนของโครงการด้านการจัดการขยะมูลฝอย ระยะเวลาโครงการ 7 ปี	67

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ		หน้า
1	ผังการจัดทำแผนด้านการจัดการขยะมูลฝอยภายใต้ระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดระบบบริหารจัดการ ขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2557	21
2	ปริมาณขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในพื้นที่จังหวัดพิจิตร ประจำปี 2556	37
3	การแบ่งกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร	56

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากที่ประชุมคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 พิจารณาเห็นว่า ปัจจุบันปัญหาขยะมูลฝอยไม่ถูกต้องและตกค้างสะสมอยู่เป็นจำนวนมาก และเป็นปัญหาสำคัญของทุกพื้นที่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นอันตรายต่อ สุขภาวะของประชาชน โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและ ของเสียอันตราย และแผนปฏิบัติการการแก้ไขปัญหาในพื้นที่วิกฤตที่ต้องเร่งแก้ไขปัญหาคำจัดขยะมูลฝอยไม่ถูกต้องและตกค้าง ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอ และร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอย ของประเทศ พ.ศ. โดย ข้อ 5 กำหนดให้การจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ของประเทศ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีนั้น ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดจัดทำแผนการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดเสนอมายังกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้การจัดการ ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และการแก้ไขปัญหาการจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องและ ตกค้างสะสมในพื้นที่วิกฤตเป็นไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยให้มีคณะกรรมการ ระดับจังหวัด ทำหน้าที่จัดทำแผนแม่บทและบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ในภาพรวมของจังหวัด

เพื่อให้การดำเนินงานแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตรเป็นไปตาม Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2557 รวมทั้ง มีแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน จังหวัดพิจิตรจึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร โดยมีท่านผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตรเป็นประธาน และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตรทำหน้าที่กรรมการและเลขานุการ โดยให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด (ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2558 – 2562) แผนปฏิบัติการรายปี อำนาจการ กำกับดูแล ติดตามและประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานตามแผน ฯ ต่อกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับนโยบายและสถานการณ์ปัจจุบัน

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร จึงได้จัดทำโครงการขับเคลื่อนการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) เสนอกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในระยะเวลาที่กำหนด และเป็นแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดพิจิตรต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นกรอบแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่และเป็นไปตามกรอบแนวทาง Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย
2. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพ ศึกษาและกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม แผนงาน โครงการ งบประมาณ และวิเคราะห์ประเมินโครงการสำคัญ ทางด้านการเงินและทางเศรษฐศาสตร์

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ 2558

พื้นที่ดำเนินการ

จังหวัดพิจิตร ครอบคลุมพื้นที่ 12 อำเภอ

สัดส่วนของผลงาน

ผู้ขอรับการประเมิน ดำรงตำแหน่งนักวิชาการสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานประจำส่วนสิ่งแวดล้อม สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร ซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะทางวิชาการเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ สนับสนุนและเสริมสร้างสมรรถนะให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย (สัดส่วนของผลงานร้อยละ 95) และมีนางบัวลอย สุขแสงนภา ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ (สัดส่วนของผลงานร้อยละ 5) โดยมีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) นางสาวพัชรกิต อินทร์พรหม ผู้ขอประเมิน ดำเนินงานคิดเป็นสัดส่วนของผลงานร้อยละ 95 ของผลงานทั้งหมด ดังนี้
 - เข้าร่วมประชุมรับมอบนโยบายการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พังการชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ทราบนโยบายการบริหารจัดการขยะของประเทศ และแนวทางการดำเนินการด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในระดับพื้นที่
 - ยกร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย จังหวัดพิจิตร พร้อมแจ้งเวียนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการทราบอำนาจหน้าที่

- ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเข้าร่วมรับมอบนโยบายการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พึ่งการชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน Roadmap การจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย ทราบนโยบาย การบริหารจัดการขยะของประเทศ และแนวทางการดำเนินการด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในระดับพื้นที่ ได้แก่ จังหวัดพิจิตร สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
- ประสานแจ้งนโยบายและแนวทางในการดำเนินการเรื่องการจัดการมูลฝอย และของเสียอันตรายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้อำเภอทุกอำเภอทราบ และดำเนินการประสานแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ
- ประสานแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัด และส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย แนวทาง และแผนการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตาม Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย เพื่อรับฟังการชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน Roadmap การจัดการขยะและของเสียอันตราย
- การศึกษา ทบทวนเอกสารวิชาการ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 - 2562) เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ใช้ในการกำหนดรูปแบบการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน ตลอดจนการดำเนินการกำหนดกรอบแนวทางการวางแผนและกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในพื้นที่
- จัดประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตรเพื่อรับทราบแนวทางการจัดทำแผน ฯ และให้ความเห็นชอบแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร (ปี พ.ศ. 2558 – 2562) จัดส่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวบรวมเพื่อจัดทำแผนแม่บทบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศต่อไป

- จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน Roadmap การจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย และรับฟังความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในจังหวัดพิจิตร ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการให้บริการจัดเก็บขยะมูลฝอย รวมถึงรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร (ปี พ.ศ. 2558 – 2562) จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

- รายงานผลการดำเนินการและจัดส่งแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร (ปี พ.ศ. 2558 – 2562) ซึ่งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ได้ให้ความเห็นชอบจัดส่งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการต่อไป

2) นางบัวลอย สุขแสงนภา ผู้ร่วมดำเนินการ ดำเนินงานคิดเป็นสัดส่วนของผลงานร้อยละ 5 ของผลงานทั้งหมด ดังนี้

- ควบคุม กำกับ ให้คำแนะนำ และร่วมประชุมเกี่ยวกับการดำเนินการแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร (ปี พ.ศ. 2558 – 2562)

ความยุ่งยากซับซ้อนของผลงาน

1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ยังขาดความตระหนักและความเข้าใจในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ขาดความพร้อมในการดำเนินการ และระยะเวลาการจัดทำข้อเสนอโครงการจำกัดและเร่งด่วนทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายได้ทันที

2) บริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความหลากหลาย ขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละพื้นที่ และมากกว่าร้อยละ 50 ยังไม่มีบริการเก็บขนเพื่อนำไปกำจัด และมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ จำนวน 2 แห่ง รวมถึงพื้นที่กลุ่มเป้าหมายในการสนับสนุนและยกระดับเพื่อเป็นศูนย์รวมการจัดการขยะ ยังขาดความพร้อม และมีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทำให้เป็นอุปสรรคในการจัดทำแผนและขับเคลื่อนแผนในอนาคต

3) เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานยังขาดองค์ความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์ ในการบริหารจัดการขยะในเชิงพื้นที่ซึ่งมีบริบทที่แตกต่างกัน ได้แก่ สภาพภูมิประเทศ ลักษณะชุมชน การบริหารจัดการองค์กรของชุมชน เป็นต้น ทำให้การจัดทำแผนในภาพรวมของจังหวัดมีความยุ่งยาก

4) ขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญ และหน่วยงานสนับสนุนด้านวิชาการในพื้นที่ เช่น สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัย เป็นต้น

การนำไปใช้ประโยชน์

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัดพิจิตร มีแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ที่เหมาะสมสอดคล้องตามแนวทาง Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 และสามารถกำหนดแนวทางการตั้งงบประมาณในการดำเนินการด้านการจัดการขยะมูลฝอย หรือขอรับการสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินเพื่อให้มีระบบกำจัดของเสียรวม หรืองบประมาณกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการโครงการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่

2) เกิดการเชื่อมโยงการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม ระหว่างหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและระดับท้องถิ่น เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยเฉพาะการกำกับ ดูแล ติดตามตรวจสอบแผนงาน โครงการ ซึ่งสามารถบูรณาการและดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอยของ
ประเทศ พ.ศ. 2557 (เล่ม 131 ตอนพิเศษ 198 ง ราชกิจจานุเบกษา 25 กันยายน 2557)
ประกาศ ณ วันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2557

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอยของ
ประเทศ พ.ศ. 2557 มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดระเบียบการปฏิบัติราชการเพื่อกำหนดขั้นตอนการ
ดำเนินการในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
ด้วยการบูรณาการ แผนและแนวทางในการดำเนินงานของส่วนราชการและองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น โดยมีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นศูนย์กลางในการกำหนด
แนวทางการทำงาน การสั่งการ การแก้ไขปัญหาให้เป็นไปอย่างมีระบบ รวดเร็ว และมี
ประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1.1 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการจัดทำแผนแม่บท
การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศเสนอคณะรัฐมนตรี โดยให้มีการบูรณาการแผน
บริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดเพื่อเป็นแผนแม่บทของประเทศ

1.2 ในการจัดทำแผนแม่บทตามข้อ 4 ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดทำแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด
เสนอมายังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางและระยะเวลาที่
กำหนด

1.3 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสถานการณ์ฯของพื้นที่ แผนงานซึ่งประกอบด้วยแนวทาง รูปแบบ และวิธีการจัดการขยะมูลฝอยงบประมาณในการดำเนินงาน และหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนแม่บทเสนอกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณาอนุมัติก่อนการดำเนินการ

1.4 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1.4.1 กำกับดูแลการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการและสอดคล้องกับแผนแม่บท

1.4.2 กำกับดูแลให้ราชการส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่นปฏิบัติตามให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการและแผนแม่บท

1.4.3 ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของราชการส่วนท้องถิ่นให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ และรายงานผลการดำเนินงานต่อกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.4.4 ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้ หรือตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บท

1.4.5 ในกรณีที่การดำเนินการในเรื่องใดไม่เป็นไปตามที่กำหนดหรือไม่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการหรือแผนแม่บท ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการหรือแผนแม่บท

1.4.6 ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐนั้นให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการหรือแผนแม่บท โดยถือเป็นการปฏิบัติตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

1.4.7 ให้สำนักงบประมาณสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการตามแผนแม่บทที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบไว้ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย “Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย” (2557) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายระยะยาว (1 ปีขึ้นไป) โดยจังหวัดพิจิตรถูกกำหนดเป็นจังหวัดเป้าหมายที่จะต้องดำเนินการ ดังนี้

2.1 กำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่วิกฤติ (ขยะมูลฝอยเก่า)

2.1.1 สำรวจ ประเมิน ขยะมูลฝอยเพื่อปิดหรือจัดทำแผนงานฟื้นฟูสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

2.1.2 ฟื้นฟูสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิมเพื่อจัดการขยะมูลฝอยเก่าและรองรับขยะมูลฝอยใหม่ ทางเลือก ดังนี้

1) ปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย หรือ ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิมให้ดำเนินการ ได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

2) กำจัดในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเอกชน หรือใช้เป็นเชื้อเพลิงทดแทน โดยตรงให้กับโรงงานของเอกชนที่มีอยู่เดิม หรือผลิตเป็นแท่งเชื้อเพลิง (RDF) หรือส่งเสริมการลงทุนของเอกชนเพิ่มเติม

3) กรณีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเป็นของเอกชนและดำเนินงานไม่ถูกต้อง ให้บังคับใช้กฎหมายให้ดำเนินการอย่างถูกต้อง

เป้าหมาย : ลดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมได้ 2.50 ล้านตัน (ร้อยละ 9 ของขยะมูลฝอยตกค้างสะสมทั้งประเทศ 28 ล้านตัน)

2.2 สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม (ขยะมูลฝอยใหม่)

โดยเน้นการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง จัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวม และกำจัดโดยเทคโนโลยีแบบผสมผสานเน้นการแปรรูปเป็นพลังงานหรือทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.2.1 นำร่องรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

- 1) รูปแบบ Model L ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมที่รองรับปริมาณขยะมูลฝอย ตั้งแต่ 300 ตัน/วัน ขึ้นไป โดยดำเนินการ ดังนี้
 - (1) จัดระบบคัดแยกขยะมูลฝอยทั่วไปที่ต้นทาง
 - (2) คัดแยกของเสียอันตรายชุมชนออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป และเก็บรวบรวม ณ สถานที่เก็บรวบรวมของจังหวัด และส่งไปกำจัดยังสถานที่กำจัดของเอกชน
 - (3) จัดทำ ระบบการจัดการขยะมูลฝอย แบบผสมผสาน และแปรรูปขยะมูลฝอยไปเป็นพลังงาน เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า
 - (4) ปรับปรุงบ่อฝังกลบเดิมให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อเพิ่มระยะเวลาการใช้งาน
- 2) รูปแบบ Model M ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมที่รองรับปริมาณขยะมูลฝอย ตั้งแต่ 50 - 300 ตัน/วัน โดยดำเนินการ ดังนี้
 - (1) จัดระบบคัดแยกขยะมูลฝอยทั่วไปที่ต้นทาง
 - (2) คัดแยกของเสียอันตรายชุมชนออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป และเก็บรวบรวม ณ สถานที่เก็บรวบรวมของจังหวัด และส่งไปกำจัดยังสถานที่กำจัดของเอกชน
 - (3) จัดทำระบบการจัดการขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน อาทิ ทำปุ๋ย หรือแปรรูปเป็นพลังงาน เช่น ก๊าซชีวภาพผลิตกระแสไฟฟ้า
 - (4) ปรับปรุงบ่อฝังกลบเดิมให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อเพิ่มระยะเวลาการใช้งาน
- 3) รูปแบบ Model S ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมที่รองรับปริมาณขยะมูลฝอย น้อยกว่า 50 ตัน/วัน โดยดำเนินการ ดังนี้
 - (1) จัดระบบคัดแยกขยะมูลฝอยทั่วไปที่ต้นทาง
 - (2) คัดแยกของเสียอันตรายชุมชนออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป และเก็บรวบรวม ณ สถานที่เก็บรวบรวมของชุมชน และส่งไปยังสถานที่เก็บรวบรวมของจังหวัด

(3) จัดทำระบบการจัดการขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน โดยนำขยะมูลฝอยที่เหลือจากการคัดแยกไปฝังกลบและ/หรือนำขยะมูลฝอยที่ผ่านการคัดแยกไปใช้ประโยชน์อื่น อาทิ ทำปุ๋ย

2.2.2 จัดให้มีสถานที่เก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชนของจังหวัด จังหวัดละ 1 แห่ง

2.2.3 ส่งเสริมภาคเอกชนลงทุนหรือดำเนินงานระบบเก็บรวบรวมขนส่ง และกำจัดขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

2.3 วางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

2.3.1 ออกกฎหมายด้านการจัดการซากผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (Waste Electrical and Electronic Equipment – WEEE) ตามหลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (Extended Producer responsibility : EPR) / ค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์ (Product charge) (ทส.)

2.3.2 ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอย (ขยะทั่วไป ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ของเสียอันตราย) และห้ามทิ้งของเสียอันตรายปนกับขยะมูลฝอยทั่วไปตามกฎกระทรวงที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด (อปท./มท.)

2.4 สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้ประชาชน และบังคับใช้กฎหมาย

2.4.1 ตรวจสอบและดำเนินการทางกฎหมายแก่ผู้ลักลอบทิ้งลักลอบกำจัดขยะมูลฝอยชุมชน กากอุตสาหกรรม กากกัมมันตรังสี ของเสียอันตรายและมูลฝอยติดเชื้อที่ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด (อก./สธ./วท./สตช./มท./อปท.)

2.4.2 ควบคุมการประกอบกิจการร้านรับซื้อของเก่าทั้งการให้อนุญาตประกอบกิจการและการดำเนินกิจการ(มท./อปท.)

2.4.3 รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึกสร้างตระหนักรู้ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ตั้งแต่การลด คัดแยกที่ต้นทางจนถึงการกำจัดขั้นสุดท้าย ตลอดจนลดการใช้ถุงพลาสติกและหันมาใช้วัสดุอื่นแทน (ทส./สนร.)

2.4.4 สร้างจิตสำนึกและวินัยการจัดการขยะมูลฝอยให้นักเรียนและ
 เยาวชน โดยให้มีการปฏิบัติเป็นรูปธรรมในโรงเรียนและสถานศึกษาทุกแห่งเป็นตัวอย่าง (ศช.)

แนวคิดและทฤษฎี

1. การประเมินศักยภาพและสภาพแวดล้อมภายนอก (Potential and Environment Evaluation)

1.1 การประเมินศักยภาพ (Potential Evaluation) หมายถึง การวิเคราะห์และ
 ประเมินจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (weakness)

1.1.1 จุดแข็ง (Strengths) หมายถึง จุดแข็งภายในขององค์กรที่เป็นอยู่ใน
 ปัจจุบัน ซึ่งจะทำหน้าที่ขับเคลื่อนจุดยืนการพัฒนายุทธศาสตร์ (SP) ให้เปลี่ยนแปลง เกิด
 ผลสัมฤทธิ์ด้วยยุทธศาสตร์

1.1.2 จุดอ่อน (Weakness) หมายถึง จุดอ่อนภายในขององค์กรที่เป็นอยู่ใน
 ปัจจุบันที่ขับเคลื่อนจุดยืนการพัฒนายุทธศาสตร์ (SP) ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงและไม่เกิดผล
 สัมฤทธิ์ด้านยุทธศาสตร์

1.2 การประเมินสภาพแวดล้อม (Environment Evaluation) หมายถึง การวิเคราะห์
 และประเมินโอกาส(Opportunity และอุปสรรค (Threats)

1.2.1 โอกาส (Opportunities) หมายถึง โอกาสภายนอกองค์กรที่เป็นอยู่ใน
 ปัจจุบัน และส่งเสริมให้ขับเคลื่อนจุดยืนการพัฒนายุทธศาสตร์ (SP) ให้เปลี่ยนแปลงจน
 เกิดผลสัมฤทธิ์ด้านยุทธศาสตร์

1.2.2 อุปสรรค (Threats) หมายถึง อุปสรรคภายนอกองค์กรที่เป็นอยู่ และ
 คุกคามต่อองค์กรในการขับเคลื่อนจุดยืนการพัฒนายุทธศาสตร์ (SP) ไม่ให้มีความ
 เปลี่ยนแปลงและไม่เกิดผลสัมฤทธิ์

2. แนวคิด Action For Change หรือ 4D

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2558) กล่าวถึง แนวคิด Action for Change หรือ 4D เป็นแนวคิดการพิจารณากิจกรรมที่จะดำเนินการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือเติบโตตามช่วงเวลาที่เหมาะสม โดย Action for Change สามารถนำไปประยุกต์ใช้เขียนแผนงาน/โครงการในแผนปฏิบัติการ ประกอบด้วย

2.1 Do Now เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ทำแล้วจะส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม ซึ่งจะทำในช่วงปีแรก ส่งผลให้เกิดผลผลิต (Output) ขององค์กร และเป็นบทบาทขององค์กร 100% (ผู้ปฏิบัติหลัก)

2.2 Do Next เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ทำแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลง (เปรียบเทียบกับ Before และ After) และส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ (Outcome) และเป็นบทบาทขององค์กร 80% ซึ่งจะทำในช่วง 3 ปีแรกของโครงการ

2.3 Do Long เป็นกิจกรรมที่ทำแล้วส่งผลให้เกิดการพัฒนาต่อเนื่อง ได้ผลกระทบ (Impact) จะดำเนินการในช่วงปีที่ 1 - 5 ซึ่งเป็นบทบาทขององค์กร 20% ได้แก่ สรุปถอดบทเรียน สร้างองค์ความรู้ ข้อมูลเพื่อตัดสินใจทางการบริหาร (Information Diagnosis: MIS, EIS) ชุดมาตรฐานการดำเนินงาน (Standardization) หรือคู่มือต่างๆ พันธมิตรทางยุทธศาสตร์ (Strategic Alliance)

2.4 Do Sustain คือ จะเกิดรูปธรรมหรือผลผลิตที่เกิดจากการกระทำของเครือข่าย (บทบาทของเครือข่าย 100%) ซึ่งจะเกิดผลในช่วงปีที่ 10 เมื่อเครือข่ายเข้มแข็งจนสามารถดูแลตนเองได้

3. แนวคิดการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิจรรณู,ม.ม.ป.) หมายถึง กระบวนการเชิงระบบเพื่อการตรวจสอบ หรือชี้บ่งถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปรับปรุงและพัฒนาโครงการ จากความหมายดังกล่าวนี้ชี้ให้เห็นลักษณะของการประเมินโครงการ เป็นกระบวนการที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อถือได้และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบโครงการ เป็นกระบวนการในการจัดเตรียมสารสนเทศ เพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปรับปรุงและพัฒนาโครงการ และจุดเน้นที่สำคัญของการประเมินโครงการ อยู่ที่การเพิ่มประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) ของการดำเนินโครงการ

3.1 การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ของการลงทุน

3.1.1 ต้นทุนทางด้านการเงินและทางเศรษฐศาสตร์ โดยต้นทุนหรือทรัพยากรที่ใช้ไปในโครงการนั้นสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทได้แก่ ต้นทุนทางตรง (Direct Cost) ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนของและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโครงการ และต้นทุนทางอ้อม (Indirect Cost) ได้แก่ ค่าเสียโอกาสที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ นอกจากนี้ยังมีต้นทุนของสิ่งแวดล้อมและผลกระทบทางสังคม

3.1.2 ผลตอบแทนทางด้านการเงินและทางเศรษฐศาสตร์ โดยผลตอบแทนของโครงการ สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ผลตอบแทนทางตรง (Direct Benefit) ได้แก่ รายได้ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ มูลค่าในการประหยัดค่าใช้จ่าย ผลประโยชน์ด้านมูลค่าของเวลาที่ลดลงได้ และผลตอบแทนทางอ้อม (Indirect Benefit) ได้แก่ คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นแก่ประชาชน ซึ่งเป็นผลประโยชน์ที่ไม่มีตัวตน (Intangible Benefit) ซึ่งผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ทางอ้อมนั้นยากที่จะประเมินออกมาเป็นมูลค่าทางการเงินได้

3.2 หลักเกณฑ์การวัดผลทางการลงทุน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2558) กล่าวถึงเครื่องมือในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการหรือหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจลงทุน เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาตัวชี้วัดที่แสดงผลการดำเนินงานของโครงการ ซึ่งสามารถบอกได้ว่า การลงทุนของโครงการมีความคุ้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่ ซึ่งตัวชี้วัดความคุ้มค่าดังกล่าว ดังนี้

3.2.1 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) คือ ผลต่างระหว่างมูลค่าปัจจุบันรวมของกระแสเงินสดรับสุทธิตลอดอายุโครงการกับมูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุน โดยใช้อัตราคิดลด (discount rate) ตัวใดตัวหนึ่งมาปรับมูลค่าของกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาให้มาอยู่ที่จุดเดียวกัน คือ ณ ปัจจุบัน วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ หรือ NPV นับเป็นเครื่องมือในการประเมินความเป็นไปได้ของการลงทุนที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย เนื่องจากมีการนำเรื่องค่าของเงินตามเวลามาร่วมพิจารณา และเป็นการคำนวณกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นตลอดอายุโครงการ

$$\begin{aligned}
 NPV &= PVB - PVC \\
 &= \sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1+r)^t} - \sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1+r)^t} && \text{หรือ} \\
 &= \sum_{t=0}^n \frac{(B_t - C_t)}{(1+r)^t} && \text{หรือ} \\
 &= \sum_{t=0}^n (B_t - C_t)(1+r)^{-t}
 \end{aligned}$$

เกณฑ์การตัดสินใจที่ยอมรับโครงการ คือ NPV มีค่ามากกว่าศูนย์หรือมีค่าเป็นบวก แสดงว่า โครงการนั้นๆมีความเหมาะสมที่จะลงทุนได้

3.2.2 อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio: BCR) คือ อัตราส่วนระหว่างมูลค่าปัจจุบันสุทธิของกระแสเงินสดที่ได้รับตลอดอายุโครงการกับเงินลงทุนเริ่มแรกของโครงการนั้น เป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลตอบแทนในรูปของกระแสรายได้ที่เกิดขึ้นในอนาคตลอดอายุโครงการที่มีการปรับค่าให้เป็นมูลค่าปัจจุบันแล้วกับเงินลงทุนเริ่มแรกของโครงการที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

$$\begin{aligned} \text{BCR} &= \text{PVB} / \text{PVC} \\ &= \frac{\sum_{t=0}^n B_t(1+r)^{-t}}{\sum_{t=0}^n C_t(1+r)^{-t}} \end{aligned}$$

เกณฑ์การตัดสินใจที่จะยอมรับโครงการ คือ BCR มีค่ามากกว่าหนึ่ง จึงจะถือว่าโครงการนั้นคุ้มค่า

3.2.3 อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (Internal Rate of Return: IRR) คือ อัตราคิดลด (discount rate) ที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับสุทธิตลอดอายุโครงการเท่ากับเงินสดจ่ายลงทุนสุทธิพอดี หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ อัตราคิดลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการเท่ากับศูนย์ เป็นอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปีที่ผู้ลงทุนจะได้รับจากการลงทุนตลอดอายุโครงการนั่นเอง ในทางปฏิบัติ IRR นิยมนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินโครงการอย่างแพร่หลาย เนื่องจากวิธี IRR นี้มีการแสดงค่าผลตอบแทนเป็นร้อยละ ซึ่งทำให้เข้าใจง่ายและมีความสะดวกในการเปรียบเทียบระหว่างโครงการต่างๆที่เป็นทางเลือกของการลงทุนที่มีอยู่ขณะนั้น

$$\text{IRR} = \sum_{t=0}^n \frac{(B_t - C_t)}{(1+r)^t} = 0$$

เกณฑ์การตัดสินใจว่าโครงการมีความคุ้มค่าน่าลงทุนทางด้านเศรษฐกิจ ก็ต่อเมื่อ IRR (EIRR: economic internal rate or return) มีค่าสูงและต้องสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเฉพาะ หรือค่าเสียโอกาสของทุน

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

ผู้ขอรับการประเมิน ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานประจำฝ่ายควบคุมมลพิษ ส่วนสิ่งแวดล้อม สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร ซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะทางวิชาการเกี่ยวกับการดำเนินงาน การจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสนับสนุนและเสริมสร้างสมรรถนะ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย รวมถึงจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 - 2562) จัดส่งไปยังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายในเดือน ธันวาคม 2557 โดยใช้หลักการและแนวทางที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. หลักการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยเริ่มตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ และร่วมติดตามประเมินผล
2. แนวทาง Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ตามมติ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557
3. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอยของ ประเทศ พ.ศ. 2557
4. รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมและแปรรูปเป็นขยะเชื้อเพลิง (Refuse Derived Fuel, RDF)

ดังนั้น ในการศึกษาการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอย ผู้ประเมินได้ดำเนินการ โดยมีวิธีวิจัยและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 วิธีการศึกษา

การจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 - 2562) มุ่งเน้นการศึกษาการบริหารจัดการขยะในภาพรวมของจังหวัดพิจิตร โดยใช้หลักการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยได้ดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ สถิติปริมาณขยะมูลฝอยที่มีการเก็บรวบรวมในปี พ.ศ. 2556 การประชุมรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และคณะกรรมการระดับจังหวัด รวมถึงข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาใช้ประกอบการดำเนินงานจัดทำแผน และการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการสำคัญ โดยใช้วิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการสำคัญภายใต้แผน ฯ เพื่อเป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจและบริหารจัดการขยะมูลฝอยภายใต้แผนดังกล่าวต่อไปในอนาคต

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 - 2562) สำหรับการจัดทำได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ได้แก่ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดพิจิตร จำนวน 102 แห่ง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลความคิดเห็นในการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการให้บริการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ เวทีการแสดงความคิดเห็นต่อร่างแผน ฯ เป็นต้น

3.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดพิจิตร รายงาน วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสารวิชาการและงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4 เครื่องมือและเทคนิควิธีการที่ใช้

เพื่อให้การจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน จัดกระบวนการ รับฟังความคิดเห็น โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมา ประกอบการจัดทำแผนฯ และวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่

- 3.4.1 การประชุมคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 3.4.2 การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น
- 3.4.3 การจัดทำเอกสารข้อเท็จจริง / รายงานการศึกษา

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ วิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดพิจิตร ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ต่ำสุด และการวิเคราะห์เนื้อหาและการประเมินศักยภาพและ สภาพแวดล้อมภายนอก (Potential and Environment Evaluation) เพื่ออธิบายสภาพพื้นที่ สถานการณ์และปริมาณขยะมูลฝอย เทคโนโลยีด้านการจัดการขยะมูลฝอย และการแสดง ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและประชาชน

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ การประเมินโครงการสำคัญด้านการบริหารจัดการจัดการขยะมูลฝอย ทางด้านเศรษฐศาสตร์ โดย การวิเคราะห์ต้นทุน และผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการ โดยมี หลักการทั่วไปคือ หากไม่มีการลงทุนในโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย ในพื้นที่แล้ว ปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดพิจิตรก็จะมีปริมาณเพิ่มขึ้นในอัตราที่เป็นอยู่ตามแนวโน้มในปัจจุบัน ทั้งนี้ เมื่อมีการสนับสนุนโครงการที่เป็นระบบ ถูกต้องตาม หลักวิชาการเพิ่มขึ้น ปริมาณขยะมูลฝอยทั่วไปในพื้นที่จังหวัดพิจิตรก็น่าจะมีปริมาณลดลง มีการนำขยะไปใช้ประโยชน์เพื่อการแปรรูปขยะเชื้อเพลิงเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า เกิดรายได้

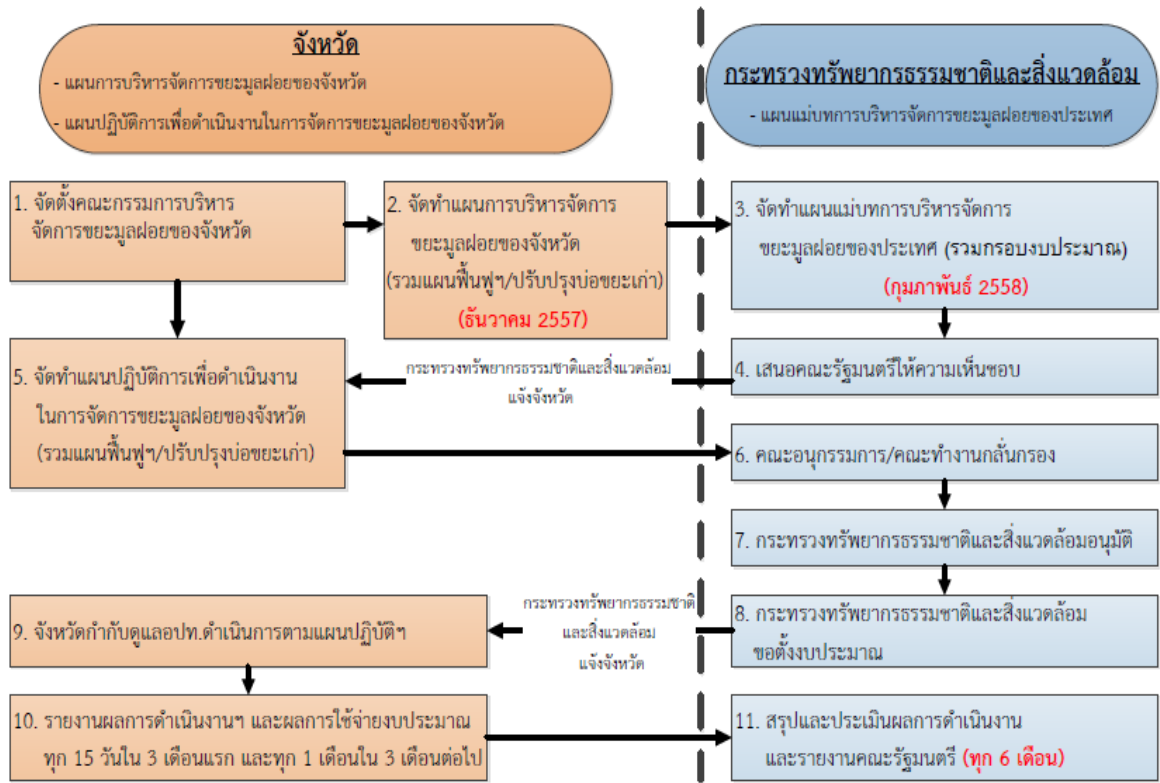
จากการผลิตขยะเชื้อเพลิงในพื้นที่ดังกล่าวโดยผู้ประเมินจะทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ต้นทุน และผลประโยชน์ของโครงการ พิจารณาตามเกณฑ์สำคัญ 3 ค่าคือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราส่วนต้นทุนต่อผลประโยชน์ (B/C ratio) และอัตราผลตอบแทน (IRR) เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับใช้ตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบโครงการ ในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการมากขึ้นในอนาคต

3.6 ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.6.1 ศึกษานโยบาย และเตรียมความพร้อม

ตามมติคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 เห็นชอบ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และเพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงได้เชิญผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ร่วมรับมอบนโยบายการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศจาก พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแจ้งให้จังหวัดจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) จัดส่งแผนดังกล่าวให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายในเดือนธันวาคม 2557

ทั้งนี้ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร ในฐานะผู้ประสานงาน จึงได้สรุปกรอบการดำเนินงานตาม ดังรายละเอียดตามภาพที่ 1 และยกกร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร โดยการพิจารณาคัดเลือกหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้อง นำเรียนท่านผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร เพื่อพิจารณา พร้อมแจ้งเวียนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดหน่วยงานที่เป็นคณะกรรมการ รับทราบอำนาจหน้าที่ รายละเอียดตามภาคผนวกที่ ก

ภาพ 1 ฟังก์ชันการจัดทำแผนด้านการจัดการขยะมูลฝอยภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2557

3.6.2 ประสานงานและการมีส่วนร่วม

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร ในฐานะผู้ประสานงานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ได้มุ่งเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนในการจัดทำแผน โดยได้ดำเนินการจัดประชุมให้เป็นไปตามกรอบการดำเนินงานจัดทำแผนฯ พร้อมทั้งแจ้งเวียนเอกสารข้อมูลระดับนโยบายและระดับจังหวัดให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ที่ได้รับทราบ โดยได้ดำเนินการดังนี้

1) ประธานจังหวัดพิจิตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมรับมอบนโยบาย การจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ในวันที่ 18 กันยายน 2557 ณ สโมสรทหารบก กรุงเทพมหานคร และในวันที่ 22 กันยายน 2557 ณ ห้องประชุมวังจันทน์คอนเวนชั่น โรงแรมวังจันทน์เรอร์วิว ถนนวังจันทน์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พร้อมทั้งประสานแจ้งนายอำเภอทุกแห่งรับทราบและ ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อรับทราบแนวทางการกาบริหารจัดการขยะ ของจังหวัดพิจิตร

2) จัดประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ครั้งที่ 1/2557 เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2557 เวลา 13.30 น. ณ ห้องประชุมหลวงพ่พิช เพื่อรับทราบ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ค่าแถลงนโยบายรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ) และระเบียบ สำนักงานรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2557

3) จัดประชุมชี้แจง และรับฟังความคิดเห็นจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการให้บริการจัดเก็บขยะมูลฝอยในชุมชน เกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงาน บริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2557

3.6.3 การยกร่างและจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย จังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 - 2562)

1) ยกร่างแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 - 2562) โดยดำเนินการ ดังนี้

1.1) ดำเนินการรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ขยะมูลฝอย ประเด็นปัญหาการ จัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ ทบสวนเอกสารวิชาการ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน บริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 - 2562) เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ใช้ในการกำหนดรูปแบบการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน ตลอดจนการดำเนินการกำหนดกรอบแนวทางการวางแผนและกำหนดแนวทางการ ดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในพื้นที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร โดยพิจารณาให้ครอบคลุมคำสั่ง หลักเกณฑ์ และข้อมูล ได้แก่ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2557 ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตร ข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย และการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมและแปรรูปขยะเป็นขยะเชื้อเพลิง (Refuse Derived Fuel, RDF)

1.2) กำหนดเป้าหมาย แผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับ Roadmap การบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงเชิงนโยบาย และประเด็นปัญหาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดพิจิตร เพื่อและการพิจารณา แผนงาน โครงการที่สอดคล้องกับดำเนินงาน Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายให้สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่โดยใช้แนวคิด Action For Change หรือ 4D เพื่อกำหนดช่วงระยะเวลาในการดำเนินการ

2) การพิจารณาร่างบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 - 2562) โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด จึงได้มีการ นำเสนอร่างแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร แก่คณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร หน่วยงานราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

2.1) จัดประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ครั้งที่ 1/2557 เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2557 โดยคณะกรรมการฯ เห็นชอบให้มีการจัดประชุมชี้แจง และรับฟังความคิดเห็นจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้บริการจัดการขยะมูลฝอย เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดพิจิตร

2.2) จัดประชุมหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการให้บริการด้านการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2557 รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ภายใต้ Roadmap การบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย โดยที่ประชุมเห็นชอบให้แบ่งกลุ่มพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Clustering) เพื่อรองรับการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอยเป็น 2 Cluster โดยมอบหมายสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตรรวบรวมข้อมูลและปรับปรุงรายละเอียดแผนดังกล่าวเพิ่มเติม

2.3) จัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2557 ณ โรงแรมมิพราสวรรค์แกรนด์ โฮเทลแอนด์ รีสอร์ท ตำบลท่าหลวง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยสรุปสาระสำคัญของรายละเอียดตามภาคผนวก ข

3.6.4 รายงานผลการดำเนินการและประเมินความเป็นไปได้โครงการ

1) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร ได้ปรับปรุงแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยฯ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วน โดยได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการ ฯ ครั้งที่ 2/2557 เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2557 มีมติเห็นชอบแผนดังกล่าว เสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตรเพื่อพิจารณาและลงนามจัดส่งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามกำหนดเวลา

2) เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) มีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้ประเมินได้ดำเนินการวิเคราะห์และประเมินโครงการสำคัญด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยการวิเคราะห์ต้นทุน และผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับหากมีการดำเนินโครงการตามแผนดังกล่าว โดยผลการวิเคราะห์จะสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับใช้ตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบโครงการในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการ รวมถึงการปรับแผนดังกล่าวในอนาคต

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ตามแนวทาง Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 จังหวัดพิจิตร ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่เป้าหมายระยะยาว (1 ปีขึ้นไป) ในการดำเนินงานจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และกรมควบคุมมลพิษ ได้จัดอันดับจังหวัดพิจิตร เป็นจังหวัดสกปรกด้านการจัดการขยะมูลฝอยลำดับที่ 41 ของประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้ดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของจังหวัดพิจิตร มีประสิทธิภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเป็นไปตามแนวทาง Roadmap ดังกล่าว จังหวัดพิจิตร จึงได้จัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (ปี 2558– 2562) โดยแบ่งผลการดำเนินงานออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 กระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกิดขึ้น

ส่วนที่ 2 ผลการขับเคลื่อนกระบวนการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (ปี 2558– 2562)

ส่วนที่ 3 ผลการประเมินโครงการสำคัญ ภายใต้แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (ปี 2558– 2562)ด้านการเงินและทางเศรษฐศาสตร์

ส่วนที่ 1 กระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกิดขึ้น

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร ได้ขับเคลื่อนการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558– 2562) โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจ การประชุม ชี้แจง โดยเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วน พร้อมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการในระดับจังหวัดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2557 เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานคือ คณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตรเป็นประธาน และผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร ทำหน้าที่กรรมการและเลขานุการ นอกจากนี้ ยังได้ประสานความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ประกอบด้วย หน่วยงานส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคเอกชน และภาคประชาชน ทำหน้าที่กรรมการ โดยจังหวัดพิจิตรได้มีคำสั่งจังหวัดพิจิตร ที่ 2020/2557 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ลงวันที่ 28 ตุลาคม 2557 โดยกำหนดให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี และเสนอกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อบูรณาการให้เป็นแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ
2. จัดทำแผนปฏิบัติการรายปี เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ และเสนอกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาอนุมัติก่อนการดำเนินการ
3. อำนาจการ กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร แผนปฏิบัติราชการรายปี และรายงานผลการดำเนินงานต่อกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. ปรับปรุงแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด และจัดทำแผนปฏิบัติการรายปีให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและนโยบายของรัฐบาล
5. แต่งตั้งคณะทำงานตามที่เห็นสมควร เพื่อปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ 2 ผลจากการขับเคลื่อนกระบวนการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของ จังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 - 2562)

จังหวัดพิจิตร โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร ร่วมกับ ส่วนราชการ อำเภอทุกอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ภาคเอกชน ภาคประชาชน และคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด พิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) โดยมีผลลัพธ์จากการดำเนินการ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐาน และสถานการณ์ด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร

จากการศึกษา ทบทวนเอกสารวิชาการ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน บริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 - 2562) เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ใช้ในการกำหนดรูปแบบการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน ตลอดจนการดำเนินการกำหนดกรอบแนวทางการวางแผนและกำหนด แนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในพื้นที่ โดยการศึกษาข้อมูล สถานการณ์ขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร และจังหวัดพิจิตร ถูกกำหนดเป็นพื้นที่ เป้าหมายระยะยาว (1 ปีขึ้นไป) เนื่องจากมีปริมาณขยะมูลฝอยสะสมในสถานที่กำจัดขยะ มูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวน 36,957 ตัน ส่งผลให้การจัดลำดับจังหวัด ที่มีวิกฤตปัญหาด้านการจัดการขยะมูลฝอย (จังหวัดสกปรก) ของประเทศไทยซึ่งพิจารณา จาก 3 ปัจจัยหลัก คือ ปริมาณขยะมูลฝอยที่ไม่ได้รับการบริการเก็บขน ปริมาณขยะมูลฝอย ที่ถูกนำไปกำจัดแบบไม่ถูกต้อง และปริมาณขยะมูลฝอยสะสมในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ที่ไม่ถูกต้องจังหวัดพิจิตรอยู่ในอันดับที่ 41 ของประเทศ และเป็นอันดับ 1 ในพื้นที่ ความรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 3 โดยผลการศึกษา ดังนี้

1.1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดพิจิตร

จากการศึกษารวบรวมข้อมูล พบว่า จังหวัดพิจิตรมีเนื้อที่ประมาณ 4,531.013 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนล่าง อยู่ระหว่างจังหวัดนครสวรรค์กับจังหวัดพิษณุโลก เส้นละติจูดที่ 15 องศา 55 ลิปดา ถึง 16 องศา 36 ลิปดาเหนือ และเส้นลองจิจูดที่ 99 องศา 59 ลิปดา ถึง 111 องศา 47 ลิปดาตะวันออก มีแม่น้ำน่านและแม่น้ำยมไหลผ่าน อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศเหนือตามทางรถไฟประมาณ 347 กิโลเมตรตามทางรถยนต์ประมาณ 350 กิโลเมตร และมีข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1.1.1 ขอบเขตจังหวัดพิจิตร

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอบางกระทุ่ม, อำเภอบางระกำ, อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอชุมแสง, อำเภอหนองบัว, และอำเภอเก้าเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์ ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอชนแดน อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ และอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก และทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอไทรงาม อำเภอบึงสามัคคี อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร และอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

1.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่ของจังหวัดพิจิตร มีรูปร่างคล้ายสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีแม่น้ำ 3 สายไหลผ่าน ตัวจังหวัด คือ แม่น้ำน่าน แม่น้ำยม และแม่น้ำพิจิตร สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำและเหตุที่เป็นจังหวัดขนาดเล็ก สภาพภูมิประเทศจึงไม่มีความแตกต่างกันมากนัก ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง เนื่องจากตะกอนที่น้ำพัดมาทับถมเหมาะแก่การทำนา และปลูกพืชหมุนเวียน พื้นที่ส่วนใหญ่บุกเบิกเพื่อใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จึงมีพื้นที่ป่าเหลือน้อยมากจนแทบไม่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และตอนกลางของของจังหวัดมีแม่น้ำไหลผ่านถึง 3 สายดังกล่าว จึงก่อให้เกิดน้ำท่วมเป็นประจำ เนื่องจากน้ำเหนือไหลหลาก ประกอบกับน้ำป่าซึ่งไหลมาจากทิวเขาจังหวัดเพชรบูรณ์ ทางทิศตะวันออก

1.1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไป อากาศค่อนข้างร้อนจัดในฤดูร้อน และเย็นสบายในฤดูหนาว จากอิทธิพลลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ จังหวัดพิจิตร จึงแบ่งเป็น 3 ฤดูกาล คือ ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน โดยในปี พ.ศ. 2556 จังหวัดพิจิตร มีอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 27.3 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย 74.8 เปอร์เซ็นต์ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,051.6 มม. และมีจำนวนวันที่มีฝนตก 119 วัน

1.1.4 ข้อมูลประชากร

ในปี พ.ศ. 2556 จังหวัดพิจิตรมีประชากรรวมทั้งสิ้น 548,855 คน เป็นชาย จำนวน 268,787 คน เป็นหญิง จำนวน 280,068 คน โดยมีประชากรเกิดใหม่ จำนวน 4,960 คน และอพยพเข้ามา จำนวน 25,266 คน รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตาราง 1

ประชากรจากการทะเบียนจำแนกตามเพศเป็นรายอำเภอและเขตการปกครอง พ.ศ. 2556

อำเภอและ เขตการปกครอง	ปี พ.ศ. 2556		
	รวม	ชาย	หญิง
จังหวัดพิจิตร	548,855	268,787	280,068
ในเขตเทศบาล	158,867	76,974	81,893
นอกเขตเทศบาล	389,988	191,813	198,175
อำเภอเมืองพิจิตร	111,121	53,916	57,205
เทศบาลเมืองพิจิตร	22,385	10,648	11,737
เทศบาลตำบลท่าพ่อ	3,414	1,620	1,794
เทศบาลตำบลวังกรด	3,305	1,664	1,641
เทศบาลตำบลหัวดง	3,347	1,667	1,680
เทศบาลตำบลดงป่าคำ	4,871	2,400	2,471
นอกเขตเทศบาล	73,799	35,917	37,882
อำเภ่วังทรายพูน	25,094	12,425	12,669
เทศบาลตำบลวังทรายพูน	3,476	1,709	1,767
เทศบาลตำบลหนองปล้อง	3,470	1,693	1,777
นอกเขตเทศบาล	18,148	9,023	9,125
อำเภอโพธิ์ประทับช้าง	44,471	21,859	22,612
เทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง	9,846	4,794	5,052
เทศบาลตำบลไผ่รอบ	7,794	3,810	3,984
นอกเขตเทศบาล	26,831	13,255	13,576
อำเภอตะพานหิน	69,055	33,504	35,551
เทศบาลเมืองตะพานหิน	15,572	7,304	8,268
เทศบาลตำบลหนองพยอม	6,886	3,396	3,490
นอกเขตเทศบาล	46,597	22,804	23,793

ตาราง 1 (ต่อ)

ประชากรจากการทะเบียนจำแนกตามเพศเป็นรายอำเภอและเขตการปกครอง พ.ศ. 2556

อำเภอและ เขตการปกครอง	ปี พ.ศ. 2556		
	รวม	ชาย	หญิง
อำเภอบางมูลนาก	46,751	22,709	24,042
เทศบาลเมืองบางมูลนาก	8,800	4,214	4,586
เทศบาลตำบลบางไผ่	1,652	801	851
เทศบาลตำบลวังตะกู	1,798	923	875
เทศบาลตำบลห่อไกร	6,136	3,019	3,117
เทศบาลตำบลเนินมะกอก	6,981	3,376	3,605
นอกเขตเทศบาล	21,384	10,376	11,008
อำเภอโพทะเล	60,650	29,772	30,878
เทศบาลตำบลท่าเสา	1,573	789	784
เทศบาลตำบลบางคลาน	3,835	1,839	1,996
เทศบาลตำบลทุ่งน้อย	3,670	1,763	1,907
เทศบาลตำบลโพทะเล	2,776	1,357	1,419
นอกเขตเทศบาล	48,796	24,024	24,772
อำเภอสว่างม	43,009	21,238	21,771
เทศบาลตำบลกำแพงดิน	2,404	1,130	1,274
เทศบาลตำบลสว่างม	5,051	2,393	2,658
เทศบาลตำบลเนินปอ	9,090	4,539	4,551
นอกเขตเทศบาล	26,464	13,176	13,288
อำเภอทับคล้อ	44,661	21,969	22,692
เทศบาลตำบลเขาทราย	4,530	2,238	2,292
เทศบาลตำบลทับคล้อ	5,049	2,452	2,597
นอกเขตเทศบาล	35,082	17,279	17,803

ตาราง 1 (ต่อ)

ประชากรจากการทะเบียนจำแนกตามเพศเป็นรายอำเภอและเขตการปกครอง พ.ศ. 2556

อำเภอและ เขตการปกครอง	ปี พ.ศ. 2556		
	รวม	ชาย	หญิง
อำเภอสาทเหล็ก	23,773	11,774	11,999
เทศบาลตำบลสาทเหล็ก	5,449	2,609	2,840
นอกเขตเทศบาล	18,324	9,165	9,159
อำเภอบึงนาราง	28,714	14,179	14,535
อำเภอดงเจริญ	20,232	9,974	10,258
เทศบาลตำบลสำนักขุนเณร	2,267	1,130	1,137
เทศบาลตำบลวังบงค์	3,440	1,697	1,743
นอกเขตเทศบาล	14,525	7,147	7,378
อำเภอวชิรบรรมี	31,324	15,468	15,856

1.1.5 ข้อมูลสภาพทางเศรษฐกิจ

จังหวัดพิจิตรมีมูลค่ารวมผลิตภัณฑ์จังหวัดราคาประจำปี 2555 จำแนกตามสาขาการผลิต 53,330 ล้านบาท มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัว 97,688 บาท ของประเทศสาขาการผลิตที่ทำรายได้ให้แก่จังหวัดมากที่สุดได้แก่ สาขาเกษตรกรรมกรขายส่งขายปลีกและสาขาอุตสาหกรรมตามลำดับ

1.1.6 ข้อมูลสภาพทางสังคม

ประชากรในจังหวัดพิจิตร ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีงานทำ จำแนกตามอาชีพ พ.ศ.2556 ไตรมาสที่ 1 ส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมงจำนวน 139,737 คน รองลงมา ได้แก่ พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด และอาชีพขั้นพื้นฐานต่างๆ ในด้านการขายและการให้บริการ ตามลำดับ

1.1.7 ข้อมูลด้านสาธารณสุข

จังหวัดพิจิตรมีสถานพยาบาลในพื้นที่ ทั้งหมด 330 แห่ง จำนวนเตียง 1,067 เตียง โดยแบ่งเป็น โรงพยาบาลของรัฐ 12 แห่ง จำนวน 915 เตียง สถานพยาบาลเอกชนมีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน 3 แห่ง จำนวน 152 เตียง รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2

จำนวนสถานพยาบาล และจำนวนเตียง พ.ศ. 2557

ลำดับ	ประเภทสถานพยาบาล	จำนวนแห่ง	จำนวนเตียง
1	โรงพยาบาลของรัฐ	12	915
2	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	110	0
3	สถานพยาบาลเอกชนมีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน	3	152
4	สถานพยาบาลเอกชนไม่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน	172	-
5	ทันตคลินิก	20	-
5	เทคนิคการแพทย์	8	-
6	ศูนย์สุขภาพชุมชนในเขตเมือง	2	-
7	ศูนย์สุขภาพชุมชนเทศบาล	3	-
รวม		330	1,067

1.1.8 ระบบสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ

จังหวัดพิจิตร สามารถผลิตน้ำประปาได้ 9,606,022 ลบ.ม. สามารถจำหน่ายแก่ผู้ใช้ได้ จำนวน 7,320,900 ลบ.ม.สามารถจำหน่ายกระแสไฟฟ้า 654,740,565 กิโลวัตต์/ชั่วโมง

1.1.9 แรงงาน

จังหวัดพิจิตร มีกำลังแรงงานที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปในไตรมาสที่ 1 พ.ศ. 2557 จำนวน 311,395 คน แบ่งเป็นแรงงานผู้มีงานทำ จำนวน 309,049 คน และแรงงานผู้ว่างงาน จำนวน 1,971 คน

1.1.10 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

จังหวัดพิจิตรมีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งสิ้น 102 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบล 74 แห่ง เทศบาลตำบล 24 แห่ง และเทศบาลเมือง 3 แห่ง

ตาราง 3

จำนวนและร้อยละขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเภทองค์กร	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ (%)
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	1	0.98
เทศบาลเมือง	3	3.00
เทศบาลตำบล	24	23.52
องค์การบริหารส่วนตำบล	74	72.5
รวมทั้งหมด	102	100

1.2 สถานการณ์ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

1.2.1 ขยะมูลฝอยชุมชน พบว่า จังหวัดพิจิตรมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 198,011.99 ตันต่อปี หรือ 542.50 ตันต่อวัน แบ่งเป็นขยะมูลฝอยที่เกิดจากเทศบาลเมือง จำนวน 75.28 ตันต่อวัน เทศบาลตำบล จำนวน 114.86 ตันต่อวัน และเป็นขยะมูลฝอยที่เกิดในเขต อบต. จำนวน 352.36 ตันต่อวัน โดยมีปริมาณขยะสะสม ทั้งหมด 36,957.00 ตัน มีการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ จำนวน 50,656.51 ตันต่อปี หรือ 138.78 ตันต่อวัน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด จำนวน 101 แห่ง โดยมีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการให้บริการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยไปกำจัด จำนวน 39 แห่ง โดยมีปริมาณขยะมูลฝอยที่รวบรวมได้ 255.67 ตันต่อวัน สามารถเก็บขนไปกำจัดได้ 153.30 ตันต่อวัน และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีการให้บริการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยไปกำจัด จำนวน 62 แห่ง มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประมาณ 104,693.90 ตันต่อปี หรือ 286.83 ตันต่อวัน โดยมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทั้งหมด 23 แห่ง ประกอบด้วย สถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ระบบกำจัดขยะมูลฝอย

เทศบาลเมืองพิจิตร มีเนื้อที่ 107 ไร่ และเทศบาลเมืองบางมูลนากมีเนื้อที่ประมาณ 141 ไร่ ในส่วนของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่เหลือจำนวน 21 แห่ง มีการจัดการขยะมูลฝอย โดยการฝังกลบแบบเป็นครั้งคราว จังหวัดพิจิตรยังไม่มี การดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยแบบ ศูนย์รวม แต่มีการดำเนินการทิ้งขยะมูลฝอยรวมกัน ในบางพื้นที่ โดยมีการทำข้อตกลง รวมกันในเรื่องของการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

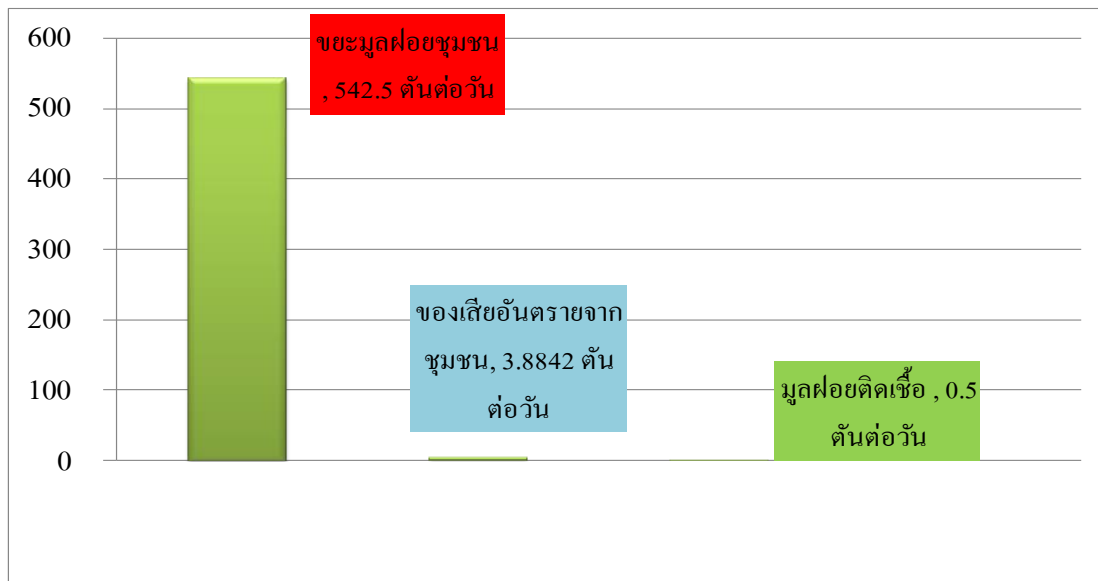
ตาราง 4

ปริมาณขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร ประจำปี 2556

ลำดับที่	อำเภอ	ปริมาณขยะสะสม (ตัน)	ปริมาณขยะใหม่(ตัน/วัน)
1	บึงนาราง		25.95
2	โพทะเล	45	56.88
3	ดงเจริญ	90	19.85
4	ตะพานหิน	4,500	85.36
5	ทับคล้อ	19,200	41.41
6	บางมูลนาก	180	43.93
7	สากเหล็ก	3,804	21.54
8	เมือง	5,988	111.99
9	โพธิ์ประทับช้าง	-	41.62
10	วชิรบุรี	-	28.29
11	วังทรายพูน	1,290	24.30
12	สามงาม	1,860	41.39
	รวมทั้งหมด	36,957	542.50

1.2.2 ของเสี้ยนอันตรายชุมชน จากการประเมินปริมาณของเสี้ยนอันตรายชุมชน (พิจารณาจากอัตราการเกิดของเสี้ยนอันตรายชุมชน : เทศบาลเมือง 3.374 กิโลกรัมต่อคนต่อปี เทศบาลตำบล 3.217 กิโลกรัมต่อคนต่อปี องค์การบริหารส่วนตำบล 2.306 กิโลกรัมต่อคนต่อปี: กรมควบคุมมลพิษ ปี 2555) พบว่า จังหวัดพิจิตรมีปริมาณของเสี้ยนอันตรายชุมชน ประมาณ 1,417.73 ตันต่อปี หรือประมาณ 3.8842 ตันต่อวัน แบ่งเป็นของเสี้ยนอันตรายชุมชน ในเขตเทศบาลเมือง จำนวน 157.76 ตันต่อปี เขตเทศบาลตำบล จำนวน 360.66 ตันต่อปี และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 899.31 ตันต่อปี สำหรับการรวบรวมและกำจัดของเสี้ยนอันตรายชุมชนในจังหวัดพิจิตร พบว่า ส่วนใหญ่ยังถูกทิ้งปะปนกับมูลฝอยชุมชน แม้ว่าบางท้องถิ่นมีการณรงค์การคัดแยกของเสี้ยนอันตรายชุมชนออกจากมูลฝอยทั่วไป แต่ยังมีข้อจำกัดในการรวบรวมและขนส่งไปรีไซเคิลหรือกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ การจัดการของเสี้ยนอันตรายแบบศูนย์รวมในพื้นที่จังหวัดพิจิตรยังไม่ปรากฏข้อมูลการจัดตั้งศูนย์รวมเพื่อการจัดการของเสี้ยนอันตรายและรวมเพื่อส่งกำจัด

1.2.3 มูลฝอยติดเชื้อ ในปี พ.ศ. 2557 จังหวัดพิจิตรมี ปริมาณขยะติดเชื้อที่ส่งไปกำจัดประมาณปีละ 156 ตันหรือเดือนละ 13 ตันหรือประมาณวันละ 0.5 ตัน ซึ่งเป็นมูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นจากโรงพยาบาลของรัฐทั้ง 12 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและคลินิกเอกชนบางส่วนที่ส่งขยะติดเชื้อมารวมกำจัดกับโรงพยาบาลของรัฐ ทั้งนี้ การรวบรวมและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ดำเนินการ โดยโรงพยาบาลรัฐทั้ง 12 แห่ง และโรงพยาบาลเอกชนจ้างบริษัทห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยเอนไวรอนเมนท์ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการเป็นผู้ขนส่งไปกำจัดที่เตาเผาอบจ.นนทบุรีและที่เตาเผา ของบริษัทฯ ที่อำเภอพระประแดงประมาณปีละ 156 ตัน จังหวัดพิจิตรยังไม่มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแบบศูนย์รวม และสถานพยาบาลแต่ละแห่งได้เนิมนการจัดการขยะติดเชื้อด้วยตนเอง โดยการจ้างบริษัทเอกชนในการกำจัดขยะติดเชื้อ

ภาพ 2 ปริมาณขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในพื้นที่จังหวัดพิจิตร ประจำปี 2556

2. การกำหนดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร

จากการรวบรวมและสำรวจข้อมูลด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของ จังหวัดพิจิตร ผู้ประเมินได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการประเมินศักยภาพและ สภาพแวดล้อมภายนอก (Potential and Environment Evaluation) ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดพิจิตรได้ ดังนี้

2.1 จุดแข็ง (Strengths)

2.1.1 จังหวัดพิจิตร มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานที่ฝังกลบ ขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ระบบ กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองพิจิตร มีเนื้อที่ 107 ไร่ และระบบกำจัดขยะมูลฝอยเทศบาล เมืองบางมูลนาก มีเนื้อที่ประมาณ 141 ไร่

2.1.2 ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่จะต้องนำไปกำจัดขั้นสุดท้ายยังมี แนวโน้มสูงขึ้นเนื่องจากการลด คัดแยกขยะของประชาชน/ชุมชนตั้งแต่ต้นทาง ยังไม่มี ประสิทธิภาพ ขาดการดำเนินการอย่างครบวงจร รวมทั้งมีการใช้ถุงพลาสติกอย่างฟุ่มเฟือย

2.1.3 มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการให้บริการจัดเก็บขยะมูลฝอย จำนวน 39 แห่ง โดยมีปริมาณขยะมูลฝอยที่รวบรวมได้ 255.67 ตันต่อวัน สามารถเก็บขนไปกำจัดได้ 153.30 ตันต่อวัน

2.2 จุดอ่อน (Weakness)

2.2.1 ขาดความพร้อมของท้องถิ่นในการจัดเตรียม โครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการลงทุนก่อสร้างระบบจัดการขยะมูลฝอย/ของเสียอันตรายชุมชน/มูลฝอยติดเชื้อ

2.2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่ได้ดำเนินการในเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอย โดยไม่มีการให้บริการรวบรวมขยะมูลฝอยชุมชนไปกำจัด ทำให้ขยะมูลฝอยไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกหลักวิชาการ

2.2.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งที่มีการให้บริการจัดการขยะมูลฝอย และกำจัดอย่างไม่ถูกหลักวิชาการ ไม่สามารถนำขยะมูลฝอยไปกำจัดในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกหลักวิชาการได้เนื่องจากกระยะทางในการขนส่งค่อนข้างไกล และค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง

2.2.4 ขาดแคลนที่ดินสำหรับใช้เป็นสถานที่กำจัด เนื่องจากต้องใช้พื้นที่ค่อนข้างมากและต้องมีสภาพพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ประกอบกับเกิดปัญหาการต่อต้านจากประชาชนในพื้นที่

2.2.5 ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นบางส่วนมีการกำจัดแบบไม่ถูกสุขลักษณะเป็นลักษณะเทกองและเผาเป็นครั้งคราว ส่งผลกระทบต่อประชาชนและสภาพแวดล้อม

2.2.6 ไม่มีเตาเผาขยะมูลฝอยติดเชื้อในพื้นที่ ทำให้สถานพยาบาลต้องจ้างบริษัทเอกชนเพื่อขนส่งและรวบรวม ไปกำจัดนอกพื้นที่ทำให้มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง

2.2.7 ศูนย์กำจัดของเสียอันตรายชุมชน ยังไม่มีการดำเนินงาน

2.3 โอกาส (Opportunities)

2.3.1 รัฐบาลได้กำหนดให้ปัญหาขยะเป็นวาระแห่งชาติ และกำหนดแนวทาง Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557

2.3.2 มีกฎ ระเบียบรองรับการจัดทำแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

2.3.3 มีหน่วยงานวิชาการให้การสนับสนุนข้อมูลวิชาการ ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.4 อุปสรรค (Threats)

2.4.1 หน่วยงานสนับสนุนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

2.4.2 ขาดระเบียบกฎหมายในการขับเคลื่อนแผนงาน โครงการบริหารจัดการขยะ

2.4.3 หน่วยงานเอกชนยังขาดความสนใจในการเข้ามาลงทุนเรื่องการนำขยะมาแปรรูปเป็นพลังงานไฟฟ้า

จากการประเมินศักยภาพและสภาพแวดล้อมภายนอก (Potential and Environment Evaluation) และสอดคล้องกับ Road map การบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ตามมติคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ซึ่งได้ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 ได้กำหนดการดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ พร้อมกำหนดจังหวัดเป้าหมาย คือระยะเร่งด่วน (6 เดือน) ระยะปานกลาง (1 ปี) ระยะยาว (1 ปีขึ้นไป) ซึ่งจังหวัดพิจิตรอยู่ในเป้าหมาย ระยะยาว (1 ปีขึ้นไป) ซึ่งต้องดำเนินการลดขยะมูลฝอยตกค้างสะสม 9% ของขยะมูลฝอยตกค้างทั้งหมด โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานตาม Roadmap กำหนดไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) กำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่ กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่วิกฤติ
- 2) สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม
- 3) วางระเบียบ มาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย
- 4) สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน

ผู้ประเมินจึงได้ยกร่างวิสัยทัศน์ “จังหวัดพิจิตรมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ อย่างถูกหลักวิชาการ และมีการนำไปใช้ให้เกิด ประโยชน์โดยการแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงขยะ ภายในปี 2562” และกำหนดเป้าประสงค์ เป้าหมาย เป้าหมายรวม 5 ปี ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ขึ้น ดังนี้

เป้าประสงค์ ดังนี้

- 1) ปิด/ฟื้นฟู ระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบไม่ถูกหลักวิชาการ
- 2) มีการจัดการขยะสะสมอย่างถูกหลักวิชาการ
- 3) ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน และมูลฝอยติดเชื้อมีการจัดการ อย่างถูกหลักวิชาการ
- 4) มีพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยเหลือศูนย์ (Zero Waste)

เป้าหมาย จังหวัดพิจิตร มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ อย่างถูกหลักวิชาการ และมีประสิทธิภาพ ภายในปี 2562 ดังนี้

เป้าหมายรวม 5 ปี (2558 - 2562)

ขยะมูลฝอยชุมชน

- 1) ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบไม่ถูกหลักวิชาการ (พื้นที่เทกอง) จำนวน 5 แห่ง
- 2) ปิด/ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบไม่ถูกหลักวิชาการ (พื้นที่เทกอง) ครอบคลุม 12 อำเภอ
- 3) ประกาศเขตห้ามเทกองขยะมูลฝอย (No More Open Dump) ครอบคลุม 12 อำเภอ
- 4) ขยะสะสมได้รับการจัดการอย่างถูกหลักวิชาการ จำนวน 36,957 ตัน
- 5) ขยะมูลฝอยมีการจัดการถูกหลักวิชาการ จำนวน 198,001.99 ตัน/ปี
- 6) มีพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยเหลือศูนย์ (Zero Waste) ครบทุก แห่ง (101อปท.)
- 7) มีศูนย์บริหารจัดการขยะมูลฝอยเพื่อแปรรูปขยะเป็นขยะเชื้อเพลิง (RDF) 2 แห่ง คือ เทศบาลเมืองพิจิตร และเทศบาลเมืองบางมูลนาก

ขยะอันตรายจากชุมชน

จังหวัดพิจิตรมีศูนย์กลางเพื่อรวบรวมของเสียอันตรายชุมชนอย่างเป็นระบบ และถูกหลักวิชาการ ก่อนจัดส่งบริษัทเอกชนเพื่อกำจัด ไม่น้อยกว่า 2 แห่ง

ขยะมูลฝอยติดเชื้อ

- 1) ให้โรงพยาบาลของรัฐที่ตั้งอยู่ในแต่ละอำเภอเป็นศูนย์รวมที่พักขยะของ โรงพยาบาลโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและสถานพยาบาลเอกชนที่ตั้งอยู่ใน อำเภอนั้น จำนวน 12 แห่งยกเว้นโรงพยาบาลเอกชน 3 แห่ง (โรงพยาบาลสหเวช โรงพยาบาลชัยอรุณเวชการ และโรงพยาบาลศรีสุข โข) ที่มีโรงพักขยะของตนเองอยู่แล้ว
- 2) จัดสร้างเตาเผาขยะติดเชื้อในศูนย์จัดการขยะทั้ง 2 แห่งอำเภอเมืองพิจิตร และอำเภอบางมูลนาก เพื่อรับขยะติดเชื้อภายในกลุ่มอำเภอมำก้าจัด

พร้อมทั้งได้พิจารณากิจกรรม แผนงาน/โครงการที่จะดำเนินการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือเติบโตตามช่วงเวลาที่เหมาะสม โดยใช้แนวคิด Action For Change หรือ 4D เพื่อกำหนดแผนงาน/โครงการที่จะดำเนินการในระยะเวลาต่างๆ รายละเอียด ตามตารางที่ 1 โดยจากการพิจารณา พบว่า มีโครงการ/กิจกรรม ที่สามารถทำในช่วงปี แรกของแผนฯ และส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม (Do Now) จำนวน 6 โครงการ เป็นกิจกรรมหรือโครงการทำในช่วง 3 ปีแรกของแผนฯ (Do Next) จำนวน 10 โครงการ กิจกรรมที่ทำแล้วส่งผลให้เกิดการพัฒนาต่อเนื่อง (Do Long) จำนวน 4 โครงการ ซึ่งอาจจะดำเนินการในช่วงปีที่ 1 - 5 และ Do Sustain คือ กิจกรรมที่จะเกิดรูปธรรมหรือ ผลผลิตที่เกิดจากการกระทำของการสร้างเครือข่าย องค์ความรู้ ซึ่งจะเห็นผลประโยชน์ ในระยะยาว จำนวน 4 โครงการ รายละเอียดและงบประมาณดำเนินการของโครงการ ต่าง ๆ ปรากฏในแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2560)

และเพื่อผลักดันวิสัยทัศน์ การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในพื้นที่ จังหวัดพิจิตร ตามแนวทาง Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ที่คณะ รัรักษาความสงบแห่งชาติให้ความเห็นชอบ จังหวัดพิจิตรจึงกำหนดยุทธศาสตร์ 4 ยุทธศาสตร์ 8 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

กลยุทธ์ที่ 1: จัดการขยะสะสมให้ถูกหลักวิชาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

กลยุทธ์ที่ 2: เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมูลฝอย

กลยุทธ์ที่ 3: จัดให้มีศูนย์บริหารจัดการของเสียอันตรายชุมชน

กลยุทธ์ที่ 4: จัดให้มีศูนย์บริหารจัดการขยะมูลฝอยติดเชื่อม

กลยุทธ์ที่ 5: ส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยเหลือศูนย์

(Zero Waste

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

กลยุทธ์ที่ 6: ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเทศบัญญัติหรือประกาศท้องถิ่นด้านการจัดการขยะมูลฝอย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 7: บังคับใช้กฎหมาย

กลยุทธ์ที่ 8: สร้างจิตสำนึก

ตาราง 5

การพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 -2562)

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	Action For Change			
				Do Now	Do Next	Do Long	Do Sustain
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	กลยุทธ์ที่ 1: จัดการขยะสะสมให้ถูกหลักวิชาการ	แผนงานที่ 1: จัดการขยะสะสมให้ถูกหลักวิชาการ	1.1 ประกาศเขตพื้นที่ห้ามเทกอง	✓			
			1.2 ปรับปรุง/ฟื้นฟูสถานที่กำจัดขยะไม่ให้มีการเทกอง (No more open dump)	✓			
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย	กลยุทธ์ที่ 2: เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมูลฝอย กลยุทธ์ที่ 3: จัดให้มีศูนย์บริหารจัดการของเสียอันตรายชุมชน	แผนงานที่ 2: เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมูลฝอย	2.1 โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองพิจิตร	✓			
			2.2 โครงการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย ระยะที่ 2 ของเทศบาลเมืองพิจิตร	✓			

ตาราง 5 (ต่อ)

การพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 -2562)

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	Action For Change			
				Do Now	Do Next	Do Long	Do Sustain
	กลยุทธ์ที่ 4: จัดให้มีศูนย์บริหารจัดการขยะมูลฝอยคิดเชื่อมรวม กลยุทธ์ที่ 5: ส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยเหลือศูนย์ (Zero Waste)		2.3 ส่งเสริมศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองพิจิตร เพื่อแปรรูปขยะเป็นก้อนพลังงานเชื้อเพลิง		✓		
			2.4 ก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยระยะที่ 2 (เทศบาลเมืองบางมูลนาก)	✓			
			2.6 ยกกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต.สามง่าม เป็นสถานีนันทายขยะมูลฝอย (ต.บ้านนา อ.วชิรบรมมี)		✓		

ตาราง 5 (ต่อ)

การพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 -2562)

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	Action For Change			
				Do Now	Do Next	Do Long	Do Sustain
			2.7 ยกกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบเทกอง ทม. ตะพานหิน เป็นสถานีนขนถ่ายขยะมูลฝอย (ต.ไซโรงโชน อ.ตะพานหิน)		✓		
			2.8 จัดหารถเก็บขยะเพื่อรวบรวมและจัดเก็บขยะในพื้นที่อปท. 101 แห่ง		✓		
			2.9 ศึกษาความเป็นไปได้ในการก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะเพื่อแปรรูปเป็นพลังงานไฟฟ้า			✓	

ตาราง 5 (ต่อ)

การพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 -2562)

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	Action For Change			
				Do Now	Do Next	Do Long	Do Sustain
		แผนงานที่ 3: จัดให้มีศูนย์บริหารจัดการของเสียอันตรายชุมชน	3.1 ก่อสร้างศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายชุมชนเพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ		✓		
			3.2 สนับสนุนเครื่องบดย่อยอัดหลอดไฟ พร้อมภาชนะรวบรวมและจัดเก็บเพื่อการขนส่ง			✓	
			3.3 อปท. มีการรวบรวมของเสียอันตรายส่งต่อไปยังศูนย์รวบรวม			✓	

ตาราง 5 (ต่อ)

การพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 -2562)

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	Action For Change			
				Do Now	Do Next	Do Long	Do Sustain
		แผนงานที่ 4: เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อ	4.1 ปรับปรุงอาคารพักมูลฝอยติดเชื้อประจำอำเภอ	✓			
			4.2 ก่อสร้างศูนย์กำจัดมูลฝอยติดเชื้อรวมเทศบาลเมืองพิจิตร		✓		
			4.3 ก่อสร้างศูนย์กำจัดมูลฝอยติดเชื้อรวมเทศบาลเมืองบางมูลนาก		✓		
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย	กลยุทธ์ที่ 6: ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเทศบัญญัติหรือประกาศท้องถิ่นด้านการจัดการขยะมูลฝอย	แผนงานที่ 6: ผลักดันให้ อปท. ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นด้านการจัดการขยะมูลฝอย	ปรับปรุง สนับสนุน และ ผลักดันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ			✓	

ตาราง 5 (ต่อ)

การพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 -2562)

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	Action For Change			
				Do Now	Do Next	Do Long	Do Sustain
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน	กลยุทธ์ที่ 7: บังคับใช้กฎหมาย กลยุทธ์ที่ 8: สร้างจิตสำนึก	แผนงานที่ 7: บังคับใช้กฎหมาย	7.1 ตรวจสอบและดำเนินการทางกฎหมายแก่ผู้ลักลอบทิ้ง/กำจัด (1) ขยะมูลฝอยชุมชนและของเสียอันตรายชุมชน (2) กากอุตสาหกรรม (3) มูลฝอยติดเชื้อ		✓		
			7.2 ควบคุมการประกอบกิจการรับซื้อของเก่า		✓		
			8.1 โครงการเมืองสะอาด คนในชาติมีสุข				✓
		8.2 จัดทำหลักสูตรการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อสอนในสถานศึกษา				✓	

ตาราง 5 (ต่อ)

การพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 -2562)

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	Action For Change			
				Do Now	Do Next	Do Long	Do Sustain
			8.3 โครงการสร้างวินัยคัดแยกขยะสู่ชุมชน หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน สถานศึกษา และศาสนสถาน				✓
			8.4 โครงการพิจิตรเมืองสะอาด สร้างวินัยการลดและคัดแยกขยะเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ดี				✓

3. การวิเคราะห์ศักยภาพในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร

ผู้ประเมินได้วิเคราะห์ศักยภาพในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร พบว่า มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการให้บริการจัดเก็บขยะมูลฝอย ทั้งหมด 39 แห่ง โดยมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทั้งหมด 23 แห่ง ประกอบด้วย สถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ระบบกำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองพิจิตรมีเนื้อที่ 107 ไร่ การประเมินสมรรถนะในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในปี 2553 พบว่า เทศบาลเมืองพิจิตรผ่านเกณฑ์ประเมิน จำนวน 5 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ดี และเทศบาลเมืองบางมูลนากมีเนื้อที่ประมาณ 141 ไร่ ผลการประเมินสมรรถนะในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในปี 2555 ผ่านเกณฑ์ประเมินทุกด้าน อยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม ในส่วนของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่เหลือจำนวน 21 แห่ง มีการจัดการขยะมูลฝอย โดยการฝังกลบแบบเป็นครั้งคราว ซึ่งก่อให้เกิดขยะสะสมตกค้างในพื้นที่จังหวัดพิจิตร ปริมาณ 36,957.00 ตัน

การจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตรยังไม่มี การดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวม แต่มีการดำเนินการทั้งขยะมูลฝอยรวมกันในบางพื้นที่ โดยมีการทำข้อตกลงร่วมกันในเรื่องของการบริหารจัดการขยะ อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. 2548 กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 3 และจังหวัดพิจิตร ได้ร่วมกันวางแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของจังหวัดพิจิตร โดยมีการแบ่งกลุ่มพื้นที่ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย (Cluster) แบ่งเป็น 3 กลุ่มพื้นที่ คือ

กลุ่มสระหลวง มีพื้นที่ 1,174.79 ตร.กม. ประกอบด้วย 3 อำเภอ 25 ตำบล ดังนี้

- อำเภอเมือง ได้แก่ ตำบลคลองคะเชนทร์ ตำบลชะมั่ง ตำบลดงกลาง ตำบลดงป่าคำ ตำบลท่าหลวง ตำบลท่าพ้อ ตำบลในเมือง ตำบลบ้านบึง ตำบลป่าทอง ตำบลป่ามะคาบ ตำบลไผ่ขวาง ตำบลเมืองเก่า ตำบลย่านยาว ตำบลโรงช้าง ตำบลสายคำโห้ และตำบลหัวดง
- อำเภอวังทรายพูน ได้แก่ ตำบลวังทรายพูน ตำบลหนองปล้อง ตำบลหนองปลาไหล และตำบลหนองพระ
- อำเภอสามโก้ ได้แก่ ตำบลคลองทราย ตำบลท่าเยี่ยม ตำบลวังทับไทร ตำบลสามโก้และตำบลหนองไทร

กลุ่มรักษาลิ่งแวดล้อม มีพื้นที่ 1,426.76 ตร.กม. ประกอบด้วย 4 อำเภอ 21 ตำบล ดังนี้

- อำเภอโพธิ์ประทับช้าง ได้แก่ ตำบลดงเสือเหลือง ตำบลทุ่งใหญ่ ตำบลเนินสว่าง ตำบลไผ่ท่าโพ ตำบลไผ่รอบ ตำบลโพธิ์ประทับช้าง และตำบลวังจิก
- อำเภोजิรบารมี ได้แก่ ตำบลบ้านนา ตำบลบึงบัว ตำบลวังโมกข์ และตำบลหนองหลุม
- อำเภอสามง่าม ได้แก่ ตำบลกำแพงดิน ตำบลเนินปอ ตำบลรังนก ตำบลสามง่าม และตำบลหนองโสน
- อำเภอบึงนาราง ได้แก่ ตำบลบางลาย ตำบลบึงนาราง ตำบลโพธิ์ไทรงาม ตำบลห้วยแก้วและตำบลแหล่งรัง

กลุ่มพิจิตร C มีพื้นที่ 1,939.47 ตร.กม. ประกอบด้วย 5 อำเภอ 43 ตำบล ดังนี้

- อำเภอตะพานหิน ได้แก่ ตำบลคลองคูณ ตำบลจี่วราย ตำบลดงตะขบ ตำบลตะพานหิน ตำบลทับหมัน ตำบลทุ่งโพธิ์ ตำบลไพร โรง โชน ตำบลไผ่หลวง ตำบลวังสำโรง ตำบลวังหลุม ตำบลวังหว้าตำบลหนองพะยอม และตำบลห้วยเกตุ
- อำเภอทับคล้อ ได้แก่ ตำบลเขาเจ็ดยอด ตำบลเขาทราย ตำบลทับคล้อ และตำบลท้ายทุ่ง
- อำเภอบางมูลนาก ได้แก่ ตำบลเนินมะกอก ตำบลบางไผ่ ตำบลบางมูลนาก ตำบลภูมิ ตำบลท่าประดา ตำบลวังกรด ตำบลวังตะกู ตำบลวังสำโรง ตำบลห้วยเขน และตำบลหอไกร
- อำเภอโพทะเล ได้แก่ ตำบลทะนง ตำบลท่าขมิ้น ตำบลท่าบัว ตำบลท้ายน้ำ ตำบลท่าเสาตำบลทุ่งน้อย ตำบลบางคลาน ตำบลบ้านน้อย ตำบลโพทะเล และตำบลวัดขวาง
- อำเภอดงเจริญ ได้แก่ ตำบลวังจี้ว ตำบลสำนักขุนเณร ตำบลห้วยพุก และตำบลห้วยร่วม

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในอดีตจังหวัดพิจิตรจะมีการแบ่งกลุ่มพื้นที่เพื่อรองรับการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอย แต่ก็ยังมิได้มีการดำเนินการตามผลการศึกษา ส่วนการจัดการที่แท้จริง ขบวนการจัดการนั้น ได้แบ่งการจัดการขยะมูลฝอยออกเป็นการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลที่มีชุมชนหนาแน่นและการจัดการขยะมูลฝอยในเขตชนบท

ซึ่งมีลักษณะการตั้งของชุมชนเป็นลักษณะการกระจาย ตามพื้นที่ของตนเอง และยังไม่มีการบริหารจัดการขยะอย่างเป็นรูปธรรม ประชาชนในกลุ่มดังกล่าวจะกำจัดขยะของตนเอง ซึ่งมีปริมาณไม่มากนักโดยการเทกองและเผา โดยปัจจุบันจังหวัดพิจิตร มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) จำนวน 2 แห่งได้แก่

ระบบกำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองพิจิตร ดำเนินการจัดการขยะมูลฝอย โดยได้รับสนับสนุนงบประมาณจากโครงการถ่ายโอนภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ตั้งแต่ปี 2539 – 2552 รวมวงเงินทั้งสิ้น 274.70 ล้านบาท สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ตั้งอยู่บริเวณบ้านบึงช้าง ตำบลท่าหลวง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีเนื้อที่ 107 ไร่ ซึ่งเป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของเทศบาล ห่างจากเทศบาล ประมาณ 6 กิโลเมตร สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเปิดดำเนินการตั้งตั้งแต่ปี 2542 โดยนำขยะมูลฝอยมาจัดการด้วยวิธีการ ฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาลอย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบัน มีปริมาณขยะมูลฝอย 21 ตัน/วัน และการประเมินสมรรถนะในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในปี 2553 พบว่าเทศบาลเมืองพิจิตรผ่านเกณฑ์ประเมิน จำนวน 5 ด้าน ซึ่งการบริหารจัดการระบบกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองพิจิตร อยู่ในเกณฑ์ดี

และระบบกำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองบางมูลนาก ดำเนินการจัดการขยะมูลฝอย โดยได้รับสนับสนุนงบประมาณจากโครงการถ่ายโอนภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ตั้งแต่ปี 2541-2552 รวมวงเงินทั้งสิ้น 38.91 ล้านบาท สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยตั้งอยู่ที่บ้านวังสำโรง หมู่ 3 ตำบลวังสำโรง อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร มีเนื้อที่ประมาณ 141 ไร่ เป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของเทศบาล และนำขยะมูลฝอยมากำจัดด้วยวิธีฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาลอย่างต่อเนื่องถึงปัจจุบัน มีปริมาณขยะมูลฝอยประมาณ 23 ตัน/วันและการประเมินสมรรถนะในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในปี 2555 พบว่าเทศบาลเมืองบางมูลนาก ผ่านเกณฑ์ประเมิน ทุกด้าน ซึ่งการบริหารจัดการระบบกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองบางมูลนากอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2558 เทศบาลเมืองบางมูลนากได้รับจัดสรรงบประมาณ ภายใต้แผนปฏิบัติการ ฯ ระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ 2557 เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างระบบจัดการขยะมูลฝอย เฟส 2 เรียบร้อยแล้ว โดยมีวงเงินประมาณทั้งสิ้น 11.327 บาท และในส่วนของเทศบาลเมืองพิจิตร ได้ดำเนินการขอรับการจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ 2559 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ และได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการชุดต่างๆ เรียบร้อยแล้ว เพื่อเสนอขอความคิดเห็นให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชอพิจารณาให้ความเห็นชอบ เสนอสำนักงบประมาณขอรับจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ 2559

ดังนั้น ทำให้จังหวัดพิจิตรมีพื้นที่ที่มีศักยภาพที่สามารถพัฒนาและยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเพื่อรองรับขยะมูลฝอยในพื้นที่ได้ครอบคลุมทั้งจังหวัด และนำไปสู่การผลิตเชื้อเพลิงขยะ (Refuse Derived Fuel: RDF) ในอนาคต สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร จึงได้แบ่งพื้นที่และกำหนดรูปแบบการดำเนินงาน โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์การพิจารณาเทคโนโลยีที่เหมาะสม สำหรับศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม (S - M - L) สำหรับให้หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้ โดยมีสาระสำคัญในการสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม โดยเน้นการลดขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง การจัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวม และการกำจัดโดยเทคโนโลยีแบบผสมผสานเน้นการแปรรูปเป็นพลังงาน (Waste to Energy) ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญใน 4 ขั้นตอน ภายใต้ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ตามที่คณะกรรมการความสงบแห่งชาติให้ความเห็นชอบ โดยมีกรอบการพิจารณากำหนดรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของจังหวัดพิจิตร ดังนี้

ตาราง 6

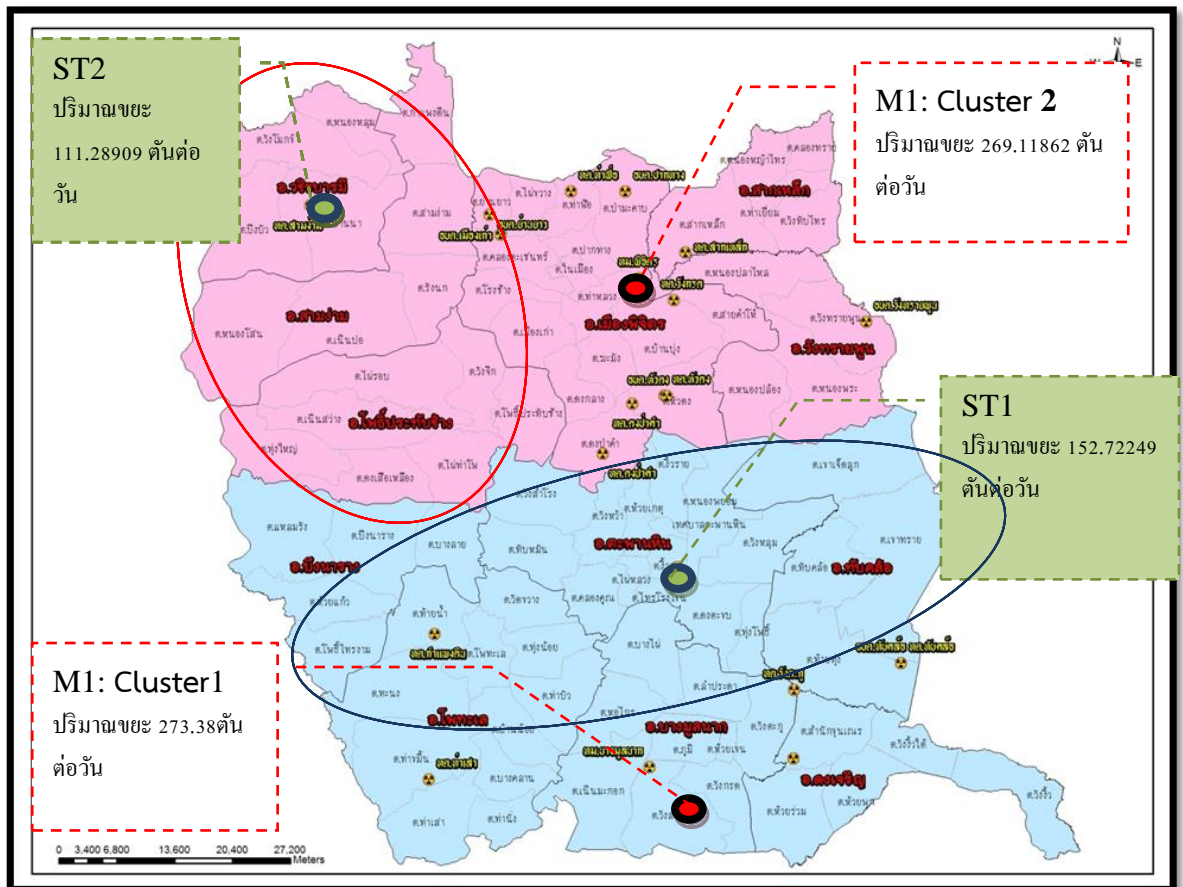
กรอบการสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

รูปแบบ / Model	ปริมาณการรองรับมูลฝอย (ตัน/วัน)	รูปแบบการดำเนินงาน
L	ตั้งแต่ 300 ตัน/วัน ขึ้นไป	<ol style="list-style-type: none"> 1) จัดระบบคัดแยกขยะมูลฝอยทั่วไปที่ต้นทาง 2) แยกของเสียอันตรายชุมชนออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป และเก็บรวบรวม ณ สถานที่เก็บรวบรวมของจังหวัด ส่งไปกำจัดยังสถานที่กำจัดของเอกชน 3) จัดระบบการจัดการขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน และแปรรูปขยะมูลฝอยไปเป็นพลังงานเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า 4) ปรับปรุงบ่อฝังกลบเดิมให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อเพิ่มระยะเวลาการใช้งาน
M	ตั้งแต่ 50 - 300 ตัน/วัน	<ol style="list-style-type: none"> 1) จัดระบบคัดแยกขยะมูลฝอยทั่วไปที่ต้นทาง 2) คัดแยกของเสียอันตรายชุมชนออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป และเก็บรวบรวม ณ สถานที่เก็บรวบรวมของจังหวัด และส่งไปกำจัดยังสถานที่กำจัดของเอกชน 3) จัดระบบการจัดการขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน อาทิ ทำปุ๋ย หรือแปรรูปเป็นพลังงาน เช่น ก๊าซชีวภาพ ผลิตกระแสไฟฟ้า 4) ปรับปรุงบ่อฝังกลบเดิมให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อเพิ่มระยะเวลาการใช้งาน
S	น้อยกว่า 50 ตัน/วัน	<ol style="list-style-type: none"> 1) จัดระบบคัดแยกขยะมูลฝอยทั่วไปที่ต้นทาง 2) คัดแยกของเสียอันตรายชุมชนออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป และเก็บรวบรวม ณ สถานที่เก็บรวบรวมของชุมชน และส่งไปกำจัดยังสถานที่เก็บรวบรวมของจังหวัด 3) จัดทำระบบการจัดการขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน โดยนำขยะมูลฝอยที่เหลือจากการคัดแยกไปฝังกลบและ/หรือ นำขยะมูลฝอยที่ผ่านการคัดแยกไปใช้ประโยชน์อื่น อาทิ ทำปุ๋ย

เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร และสอดคล้องกับ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ตามความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และสามารถแก้ไขปัญหาการกำจัดขยะมูลฝอยไม่ถูกต้องและตกค้างสะสม จังหวัดพิจิตรได้กำหนดกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเป็น 2 กลุ่ม โดยพิจารณาจากปริมาณขยะมูลฝอยที่มีการรวบรวมไปกำจัด และสภาพพื้นที่ส่งผลให้มีการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกหลักวิชาการ และสามารถรองรับปริมาณขยะที่เกิดขึ้น กว่า 0.198 ล้านตันต่อปีและสามารถปิด/ฟื้นฟู ระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบไม่ถูกหลักวิชาการทั้ง 21 แห่ง ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มเทศบาลเมืองบางมูลนาก มีเทศบาลเมืองบางมูลนาก เป็นศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแบบถูกหลักสุขาภิบาล และมีศักยภาพที่จะยกระดับเป็นศูนย์แปรรูปขยะเพื่อการผลิตเชื้อเพลิงขยะ (RDF) เป็นพื้นที่หลักในการดำเนินการ ปริมาณขยะมูลฝอยเข้าระบบประมาณวันละ 273.37998 ตัน สามารถปรับปรุง/ฟื้นฟู มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบไม่ถูกหลักวิชาการได้ 9 แห่ง ในพื้นที่ 6 อำเภอ คือ อำเภอบางมูลนาก อำเภอบึงนาราง อำเภอโพทะเล อำเภอดงเจริญ อำเภอทับคล้อ อำเภอตะพานหิน โดยให้มีการจัดตั้งสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยที่อำเภอตะพานหินดังนั้น จะมีปริมาณขยะมูลฝอยจาก อำเภอบึงนาราง อำเภอตะพานหิน และอำเภอทับคล้อ เข้าสู่สถานีขนถ่าย ตำบลไพรโรงโชน อำเภอตะพานหิน ปริมาณ 152.72249 ตันต่อวัน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มเทศบาลเมืองพิจิตร มีเทศบาลเมืองพิจิตรเป็นศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแบบถูกหลักสุขาภิบาล และมีศักยภาพที่จะยกระดับเป็นศูนย์แปรรูปขยะเพื่อการผลิตเชื้อเพลิงขยะ (RDF) เป็นพื้นที่หลักในการดำเนินการ ปริมาณขยะมูลฝอยเข้าระบบประมาณวันละ 269.11862 ตัน โดยเป็นขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพิจิตร อำเภอสามโก้ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง อำเภोजิรขารมี อำเภอวังทรายพูน และอำเภอสามงาม และให้มีสถานีขนถ่ายในพื้นที่ตำบลบ้านนาซึ่งปัจจุบันเป็นศูนย์การกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองสามง่าม ดังนั้น จะมีปริมาณขยะจากอำเภอจิรขารมี อำเภอโพธิ์ประทับช้าง และอำเภอสามงาม เข้าสู่สถานีขนถ่าย จำนวน 111.28909 ตันต่อวัน

ภาพที่ 3 การแบ่งกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร

4. การวิเคราะห์ผลด้านการยอมรับและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

จากการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) ซึ่งวิเคราะห์และกำหนดให้ได้กำหนดกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มเทศบาลเมืองบางมูลนาก มีเทศบาลเมืองบางมูลนาก และกลุ่มที่ 2 กลุ่มเทศบาลเมืองพิจิตร เป็นศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแบบถูกหลักสุขาภิบาล ซึ่งมีศักยภาพที่จะยกระดับเป็นศูนย์แปรรูปขยะ เพื่อการผลิตเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ทั้งนี้ ในส่วนของการศึกษาผลกระทบทางด้านสังคมและการยอมรับของประชาชนในพื้นที่ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผลจากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน และการประชุมรับฟังความคิดเห็น วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2557 ณ ห้องวชิรวิทย์ โรงแรมมิพรสวรรค์ แกรนด์ โฮเทลแอนด์ รีสอร์ท ตำบลท่าหลวง อำเภอเมืองจังหวัดพิจิตร รายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

4.1 การสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอย จังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี กำหนดกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 101 แห่ง เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน 12 อำเภอ ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น 150 คน โดยมีผู้เข้าร่วมการสัมมนาในครั้งนี้ทั้งสิ้น 104 คน

4.2 สรุปสาระสำคัญข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี ได้ดังนี้

4.2.1 การแปรรูปขยะเป็นแท่งเชื้อเพลิง (RDF) ในพื้นที่จังหวัดพิจิตร สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากบริษัทเอส ซี จี จำกัด (มหาชน) มีความต้องการใช้แท่งพลังงานเชื้อเพลิง ซึ่งเชื้อเพลิงที่สามารถใช้ทดแทนแหล่งพลังงานเดิมในกระบวนการผลิตของบริษัทได้ ยกตัวอย่างเช่น การจัดการขยะที่จังหวัดพิษณุโลก บริษัท ฯ ได้ทำข้อตกลงร่วมเป็นระยะเวลา 3 ปี ในการกำจัดขยะเก่าจำนวน 300,000 ตัน เพื่อเปลี่ยนขยะเป็นแท่งเชื้อเพลิง ด้วยวิธีการอัดเป็นก้อนสี่เหลี่ยมขนาด 1 x 1 เมตร โดยการดำเนินการดังกล่าวจังหวัดไม่ต้องจ่ายค่าการกำจัดขยะให้กับทางบริษัท แต่ช่วยสนับสนุนเครื่องจักรในการนำขยะเข้าและนำออกจากเครื่อง ต้นทุนการดำเนินการอยู่ที่ประมาณ ตันละ 100 บาท ทั้งนี้ ต้นทุนการดำเนินการดังกล่าวจะต้องน้อยกว่าหรือเทียบเท่ากับพลังงานหลักที่ทางบริษัทฯ ใช้อยู่

4.2.2 การดำเนินการจัดการขยะใหม่ ควรนำเทคโนโลยี MBT มาใช้ ซึ่งขั้นตอนที่สำคัญ จะต้องมีการคัดแยกก่อนเข้าสู่กระบวนการหมัก และทำการร่อนเพื่อแยกสลายย่อยสลายออกเพื่อนำไปทำสารปรับปรุงดิน ส่วนขยะที่เหลือสามารถนำไปอัดก้อนเพื่อนำไปใช้เป็นเชื้อทดแทนต่อไป

4.2.3 แนวทางการดำเนินการจัดการขยะติดเชื้อ ในจังหวัดพิจิตรควรดำเนินการจัดระบบการกำจัดขยะติดเชื้อให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1) ให้โรงพยาบาลของรัฐที่ตั้งอยู่ในแต่ละอำเภอเป็นศูนย์รวม ที่พักขยะของโรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานพยาบาลเอกชนที่ตั้งอยู่ในอำเภอนั้น ยกเว้นโรงพยาบาลเอกชน 3 แห่ง (โรงพยาบาลสหเวช โรงพยาบาลชัยอรุณเวชการ และโรงพยาบาลศรีสุขโข) ที่มีโรงพักขยะของตนเองอยู่แล้ว

2) ให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และสถานพยาบาลเอกชน ส่งขยะติดเชื้อของสถานพยาบาลมาเก็บรวบรวม โรงพยาบาลที่ตั้งอยู่ภายในอำเภอนั้น ๆ

3) จัดสร้างเตาเผาขยะติดเชื้อ ในศูนย์จัดการขยะ ทั้ง 2 แห่ง อำเภอเมืองพิจิตร และอำเภอบางมูลนาก เพื่อรับขยะติดเชื้อภายในกลุ่มอำเภอกำจัด

4.3 สำหรับแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยอันตรายตามแนวทาง Roadmap

ให้ดำเนินการเก็บรวบรวมขยะอันตรายไปกำจัดโดยบริษัทเอกชนในการกำจัด โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการรวบรวมขยะอันตรายไว้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเองและนัดวันเพื่อการรวบรวม เพื่อขนส่งนำมารวมไว้ที่ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม ทั้ง 2 แห่ง เพื่อส่งไปกำจัด โดยให้เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วม และรณรงค์

4.4 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพื่อการจัดทำแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 - 2562) ดังนี้

4.4.1 ผู้เข้าร่วมการสัมมนาเห็นชอบ วัตถุประสงค์ เป้าหมายรวม 5 ปี และแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ดังนี้

1) การจัดการขยะเก่า จำนวน 36,000 ตัน ให้มีการปิดและฝังกลบให้เรียบร้อย

2) การจัดการขยะใหม่ ในระยะแรกให้ปรับปรุง/ฟื้นฟู คือ ดำเนินการฝังกลบที่สามารถยอมรับได้ และเสนอแผนฟื้นฟู เพื่อขอรับการการสนับสนุนงบประมาณ และให้ออกชนรวมดำเนินการเพื่อนำไปเป็นขยะพลังงานเชื้อเพลิง (RDF) ซึ่งในการดำเนินการจัดการขยะใหม่ให้มีการแบ่งกลุ่มพื้นที่ จำนวน 2 กลุ่ม เพื่อดำเนินการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอยเป็น 2 Cluster ได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มเทศบาลเมืองบางมูลนาก กลุ่มที่ 2 กลุ่มเทศบาลเมืองพิจิตร

4.4.2 การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน จังหวัดพิจิตรมีศูนย์กลาง
เพื่อรวบรวมของเสียอันตรายชุมชนอย่างเป็นระบบและถูกหลักวิชาการ ก่อนจัดส่ง
บริษัทเอกชนเพื่อกำจัด ไม่น้อยกว่า 2 แห่ง โดยให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตรเป็น
เจ้าภาพในการดำเนินการ

4.4.3 การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

- 1) ให้โรงพยาบาลของรัฐที่ตั้งอยู่ในแต่ละอำเภอเป็นศูนย์รวมที่พักรักษา
ของโรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและสถานพยาบาลเอกชนที่ตั้งอยู่
ในอำเภอนั้น จำนวน 12 แห่งยกเว้น โรงพยาบาลเอกชน๓แห่ง (โรงพยาบาลสหเวช
โรงพยาบาลชัยอรุณเวชการและศรีสุขโข) ที่มีโรงพยาบาลของตนเองอยู่แล้ว
- 2) จัดสร้างเตาเผาขยะติดเชื้อในศูนย์จัดการขยะทั้ง๒แห่งอำเภอ
เมืองพิจิตรและอำเภอบางมูลนากเพื่อรับขยะติดเชื้อภายในกลุ่มอำเภอกำจัด

4.4.4 การคัดเลือกพื้นที่เพื่อเป็นศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมของจังหวัดพิจิตร
ควรจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับผลกระทบและผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

4.4.5 การบริหารจัดการศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมควรมีการบริหาร
จัดการร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ และองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าของที่ตั้ง

4.4.6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผน
บริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ซึ่งในอนาคตจะต้องมีการนำเทคโนโลยีที่
เหมาะสมมาใช้ในการบริหารจัดการขยะ และเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาขยะสะสมในพื้นที่
ต่างๆ อันก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น แหล่งเพาะเชื้อโรค เกิดน้ำเสีย กลิ่นเหม็น
และไฟไหม้ซึ่งอาจก่อให้เกิดควันและสารพิษในชั้นบรรยากาศ

4.4.7 ควรดำเนินการจัดศึกษาดูงานในพื้นที่ต้นแบบด้านการจัดการขยะ
มูลฝอยโดยใช้เทคโนโลยีแบบต่าง ๆ การผลิตขยะเชื้อเพลิง (RDF) ที่เทศบาลนคร
พิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

ส่วนที่ 3 ผลการประเมินโครงการสำคัญ ภายใต้แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอย จังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) ด้านการเงินและทางเศรษฐศาสตร์

สำหรับการประเมินโครงการภายใต้แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตรระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 - 2562) ผู้ประเมินได้ดำเนินการเลือกโครงการสำคัญที่มีผลต่อการขับเคลื่อนและผลักดันให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยบรรลุวิสัยทัศน์ โดยดำเนินการวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของโครงการสำคัญ โดยมีหลักการทั่วไปคือ หากไม่มีการลงทุนในโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่แล้ว ปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดพิจิตรก็จะมีปริมาณเพิ่มขึ้นในอัตราที่เป็นอยู่ตามแนวโน้มในปัจจุบัน ทั้งนี้ เมื่อมีการสนับสนุนโครงการที่เป็นระบบถูกต้องตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้น ปริมาณขยะมูลฝอยทั่วไปในพื้นที่จังหวัดพิจิตรก็น่าจะมีปริมาณลดลง มีการนำขยะไปใช้ประโยชน์เพื่อการแปรรูปขยะเชื้อเพลิงเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า เกิดรายได้จากการผลิตขยะเชื้อเพลิงในพื้นที่ดังกล่าว โดยผู้ประเมินจะทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุน และผลประโยชน์ของโครงการ พิจารณาตามเกณฑ์สำคัญ 3 ค่าคือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทน (IRR) และอัตราส่วนต้นทุนต่อผลประโยชน์ (B/C ratio)

1. การวิเคราะห์ต้นทุนโครงการ (Project cost)

แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2560) ดำเนินการขึ้นตามแนวทาง Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย โดยมีโครงการสำคัญ จำนวน 9 โครงการ ได้แก่ โครงการส่งเสริมศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อแปรรูปขยะเป็นก้อนพลังงานเชื้อเพลิง โครงการก่อสร้างสถานีขนถ่าย และโครงการสนับสนุนการจัดการขยะมูลฝอยที่เกี่ยวข้อง งบประมาณรวมทั้งสิ้น 500,454,000 บาท รายละเอียดแสดงในตารางที่ 7

ตาราง 7

งบประมาณ โครงการสำคัญด้านการจัดการขยะมูลฝอย

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)				
	2558	2559	2560	2561	2562
1. ส่งเสริมศูนย์กำจัดขยะ มูลฝอยเทศบาลเมือง พิจิตรเพื่อแปรรูปขยะ เป็นก้อนพลังงาน เชื้อเพลิง		168,000,000			
2. ส่งเสริมศูนย์กำจัดขยะ มูลฝอยเทศบาลเมือง บางมูลนาก เพื่อแปรรูปขยะเป็นก้อน พลังงานเชื้อเพลิง		168,000,000			
3. ยกระดับสถานที่กำจัด ขยะมูลฝอย ทต.สามง่าม เป็นสถานีขนถ่าย ขยะมูลฝอย (ต.บ้านนา อ.วชิรบุรี)		28,400,000			
4. ยกระดับสถานที่กำจัด ขยะมูลฝอยแบบเทกอง ทม. ตะพานหิน เป็นสถานีขนถ่าย ขยะมูลฝอย (ต.ไชโรงโชน อ.ตะพานหิน)		28,400,000			
5. จัดหารถเก็บขยะเพื่อ รวบรวมและจัดเก็บขยะ ในพื้นที่ อปท. 101 แห่ง		104,154,000			
6. โครงการเมืองสะอาด คนในชาติมีสุข	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000

ตาราง 7 (ต่อ)

งบประมาณ โครงการสำคัญด้านการจัดการขยะมูลฝอย

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)				
	2558	2559	2560	2561	2562
7. จัดทำหลักสูตรการ จัดการขยะมูลฝอยเพื่อ สอนในสถานศึกษา					
8. โครงการสร้างวินัยคัด แยกขยะสู่ชุมชน หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน สถานศึกษา และศาสนสถาน	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000
9. โครงการพิชิตเมือง สะอาด สร้างวินัย การลดและคัดแยกขยะ เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ดี		12,000,000			
รวม	700,000	497,654,000	700,000	700,000	700,000
รวมงบประมาณ		500,454,000			

ทั้งนี้ ในวิเคราะห์ต้นทุนที่เกิดจากการดำเนินโครงการผู้ประเมินไม่ได้
นำต้นทุนในการค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน (Operating Expenditure) ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ใช้
ในการดำเนินการระบบต่างๆ ของทั้งโครงการให้ระบบสามารถดำเนินไปได้อย่าง
ต่อเนื่อง ดังนั้น ในการประเมินจึงถือเป็นการวิเคราะห์ต้นทุนต่ำสุดที่เกิดขึ้นจากการ
มีโครงการเพียงอย่างเดียว

2. ผลประโยชน์โครงการ (Project Benefit)

ในภาพรวมของโครงการนี้ กำหนดให้การลงทุนของโครงการอยู่ระหว่างปี 2558 – 2562 ตามแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) ดังกล่าว หรือ ต้นทุนโครงการ (Project Cost) เท่ากับ 500,454,000 บาท เพื่อให้สามารถจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดพิจิตรได้ประมาณ 198,011.99 ตันต่อปี หรือ 542.50 ตันต่อวัน โดยการนำขยะมูลฝอยทั้งหมดเข้าสู่การแปรรูปเป็นขยะเชื้อเพลิงเพื่อส่งจำหน่ายให้โรงไฟฟ้าพลังงานขยะภายในปีงบประมาณ 2562 จึงได้มีการวิเคราะห์เกี่ยวกับความคุ้มค่าทางด้านเศรษฐศาสตร์จากการดำเนิน โครงการฯ โดยผู้ศึกษาได้ตั้งสมมติฐานในการวิเคราะห์ ทั้งหมด 2 สมมติฐานเพื่อช่วยในการวิเคราะห์ ได้แก่ ส่วนประกอบของขยะ และสมมติฐานทางด้านเศรษฐศาสตร์ โดยการวิเคราะห์ในหัวข้อนี้จะช่วยให้ผู้ลงทุน

2.1 ส่วนประกอบของขยะ โดยทั่วไปขยะชุมชนประกอบด้วยขยะหลายประเภท สำหรับการศึกษานี้จะใช้องค์ประกอบของขยะแต่ละประเภทดังนี้ ขยะประเภทเหล็ก (Ferrous) 1% ขยะที่ไม่ใช่เหล็ก (Non-Ferrous) 1% ขยะอินทรีย์ (Organic) 10% ขยะเชื้อเพลิง (RDF-A) 20% ขยะเชื้อเพลิง (RDF-B) 15% และอื่นๆ 53% อื่นๆ 53.00%

2.2 สมมติฐานทางด้านเศรษฐศาสตร์ที่ใช้ในการวิเคราะห์นี้ประกอบด้วย

2.2.1 สมมติฐานราคาผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการจัดการขยะประกอบด้วยมูลค่า เชื้อเพลิงขยะ (RDF) ราคา 1,200 บาทต่อตัน ที่ค่าความร้อน 5,000 Mcal/ตัน ขยะประเภทเหล็ก (Ferrous) ราคา 5,000 บาทต่อตัน ขยะที่ไม่ใช่เหล็ก (Non-Ferrous) ราคา 7,500 บาทต่อตัน ปุ๋ยชีวภาพ (Fertilizer) ราคา 2,500 บาทต่อตัน

2.2.2 อัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate) 3% โดยพิจารณาที่ระยะเวลาโครงการ 5 ปี

การวิเคราะห์ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงปริมาณผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตเชื้อเพลิง RDF รวมถึงรายได้ที่เกิดจากการขายผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ เมื่อลงทุนโครงการภายใต้เงื่อนไขต่างๆ ที่กำหนดโดย

ตาราง 8

การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการดำเนิน โครงการสำคัญ ภายใต้แผนบริหารจัดการ
ขยะมูลฝอย ฯ

ประเภท ขยะมูลฝอยทั่วไป	สัดส่วน	ปริมาณขยะ (ตัน/ปี)	ราคาต่อหน่วย (บาท/ตัน)	มูลค่า (บาท/ปี)
โลหะ	1	1,980.12	5,000	9,900,599.50
อโลหะ	1	1,980.12	7,500	14,850,899.25
ปุ๋ยอินทรีย์	10	19,801.20	1,000	19,801,199.00
rdf A	20	39,602.40	1,200	47,522,877.60
rdf B	15	29,701.80	1,000	29,701,798.50
อื่นๆ	53	104,946.35	0	-
รวม	100	198,011.99	15,700.00	121,777,373.85

การวิเคราะห์ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการนั้น ผู้ประเมินได้
ทำการวิเคราะห์ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นทางตรง (Direct Benefit) เท่านั้น เนื่องจากมี
ข้อจำกัดด้านระยะเวลา โดยไม่ได้นำมามูลค่าผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นทางอ้อมมาคำนวณทั้งที่
เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินมาวิเคราะห์ผล เช่น มูลค่าที่เกิดจากการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
ค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลที่สามารถประหยัดได้จากประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณ
สถานที่กำจัดขยะที่มีการดำเนินการไม่ถูกต้อง งบประมาณที่สามารถประหยัดได้จากการ
ดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านการจัดการขยะมูลฝอย รายได้จากการจ้างงาน
 เป็นต้น

3. ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ (Economic analysis)

เป็นการวิเคราะห์รูปแบบหนึ่งเพื่อใช้ประกอบการลงทุนโครงการต่างๆ พร้อมทั้งเปรียบเทียบถึงความเหมาะสมในการลงทุนของเทคโนโลยีแต่ละแบบ แต่ละทางเลือกที่เหมาะสมต่อพื้นที่โครงการมากที่สุด โดยผู้ประเมินได้ใช้หลักเกณฑ์ในการตัดสินใจลงทุน ซึ่งสามารถบอกได้ว่า การลงทุนของโครงการมีความคุ้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่ ซึ่งตัวชี้วัดความคุ้มค่าดังกล่าว คือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) เกณฑ์การตัดสินใจที่ยอมรับโครงการ คือ NPV มีค่ามากกว่าศูนย์หรือมีค่าเป็นบวก แสดงว่า โครงการนั้นๆมีความเหมาะสมที่จะลงทุนได้ อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio: BCR) เกณฑ์การตัดสินใจที่จะยอมรับโครงการ คือ BCR มีค่ามากกว่าหนึ่ง จึงจะถือว่าโครงการนั้นคุ้มค่า และอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (Internal Rate of Return: IRR) เกณฑ์การตัดสินใจว่าโครงการมีความคุ้มค่าการลงทุนทางด้านเศรษฐกิจ ก็ต่อเมื่อ IRR มีค่าสูงและต้องสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเฉพาะ หรือค่าเสียโอกาสของทุน

ผลการวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของโครงการ ระยะ 5 ปี พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) เท่ากับ -4,053,656.35 บาท □ อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio: B/C ratio) เท่ากับ 0.73 แสดงให้เห็นว่าที่ระยะการดำเนินโครงการ 5 ปี โครงการไม่คุ้มค่าแก่การลงทุน ซึ่งผู้ประเมินได้ตั้งสมมุติฐานและกำหนดขอบเขตการประเมิน โดยกำหนดระยะเวลาตามแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 - 2560)

ตาราง 9

อัตราส่วนผลตอบแทนและต้นทุนของโครงการด้านการจัดการขยะมูลฝอย ระยะเวลาโครงการ 5 ปี

ปี (พ.ศ.)	ต้นทุน (บาท)	ผลตอบแทน (บาท)	อัตราคิดลดร้อยละ 3	
			PVC	PVB
2558	700,000	-	21,000.00	-
2559	497,654,000	-	14,929,620.00	-
2560	700,000	121,777,373.85	21,000.00	3,653,321.22
2561	700,000	121,777,373.85	21,000.00	3,653,321.22
2562	700,000	121,777,373.85	21,000.00	3,653,321.22
รวม	-	-	15,013,620.00	10,959,963.65
Benefit-Cost Ratio(BCR)			0.73	
Net Present Value(NPV)			-4,053,656.35	

หมายเหตุ : เนื่องจากการวิเคราะห์ BCR และ NPV แสดงถึงความไม่คุ้มค่าการลงทุน จึงไม่วิเคราะห์ IRR

ทั้งนี้ หากมีการเพิ่มระยะเวลาในการดำเนินโครงการ หรือมีการดำเนินการต่อเนื่องในระยะ พบว่า ที่ระยะโครงการ 7 ปี มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) เท่ากับ 3,252,986.08 บาท □ อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio: B/C ratio) เท่ากับ 1.22 โดยจะต้องมีการดำเนินโครงการสนับสนุนการคัดแยกขยะมูลฝอย เพื่อเพิ่มมูลค่าขยะเชื้อเพลิงให้มีมูลค่าตามความต้องการของตลาด และจากการวิเคราะห์ความคุ้มค่าจากการดำเนินโครงการพบว่า โครงการด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายมีความคุ้มค่าทางด้านเศรษฐศาสตร์ในระยะยาว โดยจะต้องดำเนินงานโครงการมากกว่า 7 ปีขึ้นไป

ตาราง 10

อัตราส่วนผลตอบแทนและต้นทุนของโครงการด้านการจัดการขยะมูลฝอย ระยะเวลา
โครงการ 7 ปี

ปี (พ.ศ.)	ต้นทุน (บาท)	ผลตอบแทน (บาท)	อัตราคิดลดร้อยละ 3	
			PVC	PVB
2558	700,000	-	21,000.00	-
2559	497,654,000	-	14,929,620.00	-
2560	700,000	121,777,373.85	21,000.00	3,653,321.22
2561	700,000	121,777,373.85	21,000.00	3,653,321.22
2562	700,000	121,777,373.85	21,000.00	3,653,321.22
2563	-	121,777,373.85		3,653,321.22
2564	-	121,777,373.85		3,653,321.22
รวม	-	-	15,013,620.00	18,266,606.08
Benefit-Cost Ratio(BCR)			1.22	
Net Present Value(NPV)			3,252,986.08	

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการดำเนินการ จังหวัดพิจิตรได้เลือกเทศบาลที่มีความพร้อมในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะ เพื่อเป็นศูนย์กลางการคัดแยกขยะเพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิง (Refuse Derived Fuel, RDF) ได้แก่ เทศบาลเมืองพิจิตร และเทศบาลเมืองบางมูลนาก ซึ่งสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร ได้นำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร และได้บรรจุโครงการดังกล่าวไว้ในแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และขั้นตอนที่กำหนด และสนับสนุนเอกชนเข้าร่วมลงทุนต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

เพื่อให้แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) ภายใต้ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ตามความเห็นชอบของ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีความครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นไปตามหลักวิชาการ ผู้ประเมินได้ดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะและของเสียอันตรายเป็นไปตาม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด โดยในขั้นตอนตอนต้นการจัดทำแผนนั้น ผู้ประเมิน ได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่จะช่วยสนับสนุนการจัดทำแผน โดยสรุปผลการ ดำเนินงานสำคัญออกเป็น ดังนี้

1. กระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกิดขึ้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 จังหวัดพิจิตร มีแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ของจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) ซึ่งสามารถกำหนดแผนงาน โครงการ และ กระบวนการในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในภาพรวมของจังหวัดพิจิตรแบบครบวงจรได้ โดยมีการบูรณาการและอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยได้มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร เพื่อขับเคลื่อน กำหนดนโยบาย และกำกับติดตามการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในระดับจังหวัด โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วน นกระบวนการประชุมหารือ การประชุมชี้แจง และประชุมรับฟังความ คิดเห็น จึงทำให้สามารถขับเคลื่อนการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดไป ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการขับเคลื่อนกระบวนการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558– 2562)

ผลจากการขับเคลื่อนและจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร โดยคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร และข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม ชี้แจง และสร้างการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่จังหวัดพิจิตรสรุปได้ ดังนี้

2.1 ข้อมูลพื้นฐาน และสถานการณ์ด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร

จากการศึกษารวบรวมข้อมูล พบว่า จังหวัดพิจิตรมีเนื้อที่ประมาณ 4,531.013 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนล่าง อยู่ระหว่างจังหวัดนครสวรรค์กับจังหวัดพิษณุโลก เส้นละติจูดที่ 15 องศา 55 ลิปดา ถึง 16 องศา 36 ลิปดาเหนือ และเส้นลองจิจูดที่ 99 องศา 59 ลิปดา ถึง 111 องศา 47 ลิปดาตะวันออก มีแม่น้ำน่านและแม่น้ำยมไหลผ่าน อยู่ห่างจาก กรุงเทพฯ ไปทางทิศเหนือตามทางรถไฟประมาณ 347 กิโลเมตรตามทางรถยนต์ประมาณ 350 กิโลเมตร ในปี พ.ศ. 2556 จังหวัดพิจิตรมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนทั้งสิ้น 102 แห่ง ประกอบด้วย องค์กรบริหารส่วนตำบล 74 แห่ง เทศบาลตำบล 24 แห่ง และเทศบาลเมือง 3 แห่ง มีประชากรรวมทั้งสิ้น 548,855 คน เป็นชาย จำนวน 268,787 คน เป็นหญิง จำนวน 280,068 คน โดยมีประชากรเกิดใหม่ จำนวน 4,960 คน และอพยพเข้ามา จำนวน 25,266 คน ด้านสาธารณสุข พบว่า มีสถานพยาบาลในพื้นที่ ทั้งหมด 330 แห่ง จำนวนเตียง 1,067 เตียง โดยแบ่งเป็น โรงพยาบาลของรัฐ 12 แห่ง จำนวน 915 เตียง สถานพยาบาลเอกชนมีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน 3 แห่ง จำนวน 152 เตียง

จากการศึกษาข้อมูลสถานการณ์ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ประจำปี 2560 พบว่า จังหวัดพิจิตรมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 101 แห่ง ปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 198,011.99 ตันต่อปี หรือ 542.50 ตันต่อวัน โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการให้บริการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยไปกำจัด จำนวน 39 แห่ง โดยมีปริมาณขยะมูลฝอยที่รวบรวมได้ 255.67 ตันต่อวัน สามารถเก็บขนไปกำจัดได้ 153.30 ตันต่อวัน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีการให้บริการเก็บรวบรวม

ขยะมูลฝอยไปกำจัด จำนวน 62 แห่ง มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประมาณ 104,693.90 ตันต่อปี หรือ 286.83 ตันต่อวัน โดยมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทั้งหมด 23 แห่ง ประกอบด้วย สถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) จำนวน 2 แห่ง และแบบเทกอง จำนวน 21 แห่ง

ปริมาณขยะติดเชื้อที่ส่งไปกำจัดประมาณปีละ 156 ตันหรือเดือนละ 13 ตันหรือประมาณวันละ 0.5 ตัน ซึ่งเป็นมูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นจากโรงพยาบาลของรัฐทั้ง 12 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและคลินิกเอกชนบางส่วนที่ส่งขยะติดเชื้อมาร่วมกำจัดกับโรงพยาบาลของรัฐ

จากการประเมินปริมาณของเสียอันตรายชุมชน พบว่า จังหวัดพิจิตรมีปริมาณของเสียอันตรายชุมชน ประมาณ 1,417.73 ตันต่อปี หรือประมาณ 3.8842 ตันต่อวัน แบ่งเป็นของเสียอันตรายชุมชน ในเขตเทศบาลเมือง จำนวน 157.76 ตันต่อปี เขตเทศบาลตำบล จำนวน 360.66 ตันต่อปี และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 899.31 ตันต่อปี

2.2 การกำหนดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร

จากการรวบรวมและสำรวจข้อมูลด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของ จังหวัดพิจิตร ผู้ประเมินได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการประเมินศักยภาพและสภาพแวดล้อมภายนอก (Potential and Environment Evaluation) ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดพิจิตรเพื่อนำมากำหนดกลยุทธ์ แผนงาน/โครงการให้สอดคล้องตามแนวทาง Road map ดังกล่าว ดังนี้

วิสัยทัศน์

จังหวัดพิจิตรมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และมูลฝอยติดเชื้ออย่างถูกหลักวิชาการ และมีการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์โดยการแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงขยะ ภายในปี 2562

เป้าประสงค์

- 1) ปิด/ฟื้นฟู ระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบไม่ถูกหลักวิชาการ
- 2) มีการจัดการขยะสะสมอย่างถูกหลักวิชาการ
- 3) ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน และมูลฝอยติดเชื้อ มีการจัดการอย่างถูกหลักวิชาการ
- 4) มีพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยเหลือศูนย์ (Zero Waste)

เป้าหมาย

จังหวัดพิจิตร มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ อย่างถูกหลักวิชาการ และมีประสิทธิภาพ ภายใน 2562

ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์

เพื่อผลักดันวิสัยทัศน์ การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในพื้นที่จังหวัดพิจิตร ตามแนวทาง Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติให้ความเห็นชอบ จังหวัดพิจิตรจึงกำหนดยุทธศาสตร์ 4 ยุทธศาสตร์ 8 กลยุทธ์ และเพื่อให้จังหวัดพิจิตรมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายและเป็นไปตามวิสัยทัศน์“จังหวัดพิจิตรมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายและมูลฝอยติดเชื้ออย่างถูกหลักวิชาการและมีการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์โดยการแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงขยะภายในปี 2562” จังหวัดพิจิตรจึงได้กำหนดแผนงานออกเป็น 2 ระยะ คือ แผนงานระยะเร่งด่วน (1 – 2 ปี) และแผนงานระยะยาว (3 – 5 ปี) จำนวน แผนงาน ดังนี้

แผนงานที่ 1: จัดการขยะสะสมให้ถูกหลักวิชาการ

แผนงานที่ 2: เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมูลฝอย

แผนงานที่ 3: จัดให้มีศูนย์บริหารจัดการของเสียอันตรายชุมชน

แผนงานที่ 4: เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

แผนงานที่ 5: ส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยเหลือศูนย์

(Zero Waste)

แผนงานที่ 6: ผลักดันให้ อปท. ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น

ด้านการจัดการขยะมูลฝอย

แผนงานที่ 7: บังคับใช้กฎหมาย

แผนงานที่ 8: สร้างการมีส่วนร่วมและจิตสำนึกรับผิดชอบ

ทั้งนี้ มีกิจกรรม/โครงการ ภายใต้แผนงานทั้งสิ้น 24 กิจกรรม/โครงการ รวมงบประมาณ 5 ปีทั้งสิ้น 1,032,787,950 บาท ประกอบด้วย งบประมาณแผ่นดิน 650,055,250 บาท งบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 34,632,700 บาท งบประมาณจังหวัด 12,000,000 บาท และ งบลงทุนของภาคเอกชน 336,100,000 บาท โดยโครงการ/กิจกรรม ที่สามารถทำในช่วงปีแรกของแผนฯ และส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม (Do Now) จำนวน 6 โครงการ เป็นกิจกรรมหรือโครงการทำในช่วง 3 ปีแรกของแผนฯ (Do Next) จำนวน 10 โครงการ กิจกรรมที่ทำแล้วส่งผลให้เกิดการพัฒนาต่อเนื่อง (Do Long) จำนวน 4 โครงการ ซึ่งอาจจะดำเนินการในช่วงปีที่ 1 - 5 และ Do Sustain คือ กิจกรรมที่จะเกิดรูปธรรมหรือผลผลิตที่เกิดจากการกระทำของการสร้างเครือข่าย องค์ความรู้ ซึ่งจะเห็นผลประโยชน์ในระยะยาว จำนวน 4 โครงการ

2.3 การวิเคราะห์ศักยภาพในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร

จากการศึกษาข้อมูลการบริหารจัดการขยะมูลฝอย และวิเคราะห์ปริมาณขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในพื้นที่จังหวัดพิจิตร ปี พ.ศ. 2556 ผู้ประเมินได้นำผลการศึกษามาจัดกลุ่ม (Custer) การจัดการขยะเชิงพื้นที่ เพื่อให้สอดคล้องกับ Road map การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.3.1 กลุ่มที่ 1 กลุ่มเทศบาลเมืองบางมูลนาก มีเทศบาลเมืองบางมูลนาก เป็นศูนย์กำจัด ขยะมูลฝอยรวมแบบถูกหลักสุขาภิบาล และมีศักยภาพที่จะยกระดับเป็นศูนย์แปรรูปขยะ เพื่อการผลิตเชื้อเพลิงขยะ (RDF) เป็นพื้นที่หลักในการดำเนินการ ปริมาณขยะมูลฝอยเข้าระบบประมาณวันละ 273.37998 ตัน สามารถปรับปรุง/ฟื้นฟู มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบไม่ถูกหลักวิชาการได้ 9 แห่ง ในพื้นที่ 6 อำเภอ คือ อำเภอบางมูลนาก อำเภอบึงนาราง อำเภอโพทะเล อำเภอดงเจริญ อำเภอทับคล้อ อำเภอตะพานหิน โดยให้มีการจัดตั้งสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยที่อำเภอตะพานหินดังนั้น จะมีปริมาณขยะมูลฝอยจาก อำเภอบึงนาราง อำเภอตะพานหิน และอำเภอทับคล้อ เข้าสู่สถานีขนถ่าย ตำบลไพร่ โรงเรียน อำเภอตะพานหิน ปริมาณ 152.72249 ตันต่อวัน

2.3.2 กลุ่มที่ 2 กลุ่มเทศบาลเมืองพิจิตร มีเทศบาลเมืองพิจิตรเป็นศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแบบถูกหลักสุขาภิบาล และมีศักยภาพที่จะยกระดับเป็นศูนย์แปรรูปขยะเพื่อการผลิตเชื้อเพลิงขยะ (RDF) เป็นพื้นที่หลักในการดำเนินการ ปริมาณขยะมูลฝอยเข้าระบบประมาณวันละ 269.11862 ตัน โดยเป็นขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพิจิตร อำเภอสามโก้ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง อำเภोजิตรบารมี อำเภอวังทรายพูน และอำเภอสามง่าม และให้มีสถานีขนถ่ายในพื้นที่ตำบลบ้านนา ซึ่งปัจจุบันเป็นศูนย์การกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองสามง่าม ดังนั้น จะมีปริมาณขยะจาก อำเภอจิตรบารมี อำเภอโพธิ์ประทับช้าง และอำเภอสามง่าม เข้าสู่สถานีขนถ่าย จำนวน 111.28909 ตันต่อวัน

3. ผลการประเมินโครงการสำคัญ ภายใต้แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558– 2562) ด้านการเงินและทางเศรษฐศาสตร์

สำหรับการประเมินโครงการภายใต้แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 - 2562) ผู้ประเมินได้ดำเนินการเลือกโครงการสำคัญที่มีผลต่อการขับเคลื่อนและผลักดันให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอย จำนวน 9 โครงการ โดยมีระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ 5 ปีโดยดำเนินการวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนจากการมีโครงการ ซึ่งเป็นต้นทุนผลตอบแทนต่ำสุดที่คาดว่าจะได้รับ โดยใช้หลักเกณฑ์ พิจารณาตามเกณฑ์สำคัญ 3 ค่าคือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทน (IRR) และอัตราส่วนต้นทุนต่อผลประโยชน์ (B/C ratio) ผลการศึกษา พบว่า งบประมาณในการดำเนินโครงการ 500,454,000 บาท ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการ 121,777,373.85 บาทต่อปี ได้จากการขายขยะเชื้อเพลิง ขยะที่สามารถนำมารีไซเคิลได้ ปุ๋ยที่เกิดจากขยะอินทรีย์ เป็นต้น

ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ (Economic analysis) ที่ระยะเวลาโครงการ 5 ปี ที่อัตราคิดลดร้อยละ 3 พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) เท่ากับ -4,053,656.35 บาท □ อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio: B/C ratio) เท่ากับ 0.73 แสดงให้เห็นว่าที่ระยะการดำเนินโครงการ 5 ปี โครงการไม่คุ้มค่าแก่การลงทุน ทั้งนี้ เมื่อเพิ่มระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการเท่ากับ 7 ปี พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) เท่ากับ 3,252,986.08 บาท □ อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio: B/C ratio) เท่ากับ 1.21 โดยจะต้องมีการดำเนินโครงการสนับสนุนการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มมูลค่าขยะเชื้อเพลิงให้มีมูลค่าตามความต้องการของตลาด

การนำไปใช้ประโยชน์

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัดพิจิตร มีแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ที่เหมาะสมสอดคล้องตามแนวทาง Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 และสามารถกำหนดแนวทางการตั้งงบประมาณในการดำเนินการด้านการจัดการขยะมูลฝอย หรือขอรับการสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินเพื่อให้มีระบบกำจัดของเสียรวม หรืองบประมาณกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการ โครงการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่
2. เกิดการเชื่อมโยงการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมระหว่างหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและระดับท้องถิ่น เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยเฉพาะการกำกับ ดูแล ติดตามตรวจสอบแผนงาน โครงการ ซึ่งสามารถบูรณาการและดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

ความยุ่งยากในการดำเนินการ/ปัญหา/อุปสรรค

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ยังขาดความตระหนักและความเข้าใจในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ขาดความพร้อมในการดำเนินการ และระยะเวลาการจัดทำข้อเสนอ โครงการจำกัดและเร่งด่วนทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายได้ทันที
2. บริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความหลากหลาย ขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละพื้นที่ และมากกว่าร้อยละ 50 ยังไม่มีบริการเก็บขนเพื่อนำไปกำจัด และมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ จำนวน 2 แห่ง รวมถึงพื้นที่กลุ่มเป้าหมายในการสนับสนุนและยกระดับเพื่อเป็นศูนย์รวมการจัดการขยะ ยังขาดความพร้อมและมีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทำให้เป็นอุปสรรคในการจัดทำแผนและขับเคลื่อนแผนในอนาคต

3. เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานยังขาดองค์ความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์ ในการบริหารจัดการขยะในเชิงพื้นที่ซึ่งมีบริบทที่แตกต่างกัน ได้แก่ สภาพภูมิประเทศ ลักษณะชุมชน การบริหารจัดการองค์กรของชุมชน เป็นต้น ทำให้การจัดทำแผนในภาพรวมของจังหวัดมีความยุ่งยาก

4. ขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญ และหน่วยงานสนับสนุนด้านวิชาการในพื้นที่ เช่น สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. กรมควบคุมมลพิษควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบ Top down และการออกกฎระเบียบเพื่อรองรับการบริหารจัดการขยะแบบร่วมศูนย์ เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

2. การจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2558 – 2562) จะต้องดำเนินการปรับปรุงและบูรณาการแผนการปฏิบัติราชการของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในลักษณะแบบ Rolling Plan ซึ่งจะต้องมีการทบทวนและปรับปรุงใหม่ให้ทัน ต่อสถานการณ์ทุกปี อย่างต่อเนื่องกันไป ซึ่งจะช่วยในการกำหนดทิศทางของส่วนราชการ และใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

3. การจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และการของบประมาณในการแก้ไขปัญหา ควรจัดให้มีพื้นที่นำร่องในการดำเนินการ แล้วดำเนินการขยายผลในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ทั้งนี้ การดำเนินการด้วยระยะเวลาที่จำกัด ทำให้เกิดความสับสน ความซ้ำซ้อน ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ระดับกระทรวง ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น จึงควรมีการหารือให้เกิดความชัดเจนการดำเนินงานในระดับนโยบายว่าจะดำเนินการต่อหรือไม่ อย่างไร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานต่อไป

บรรณานุกรม

กรมควบคุมมลพิษ. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2557. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2560, จาก <http://infofile.pcd.go.th/waste/Roadmapbook.pdf?CFID=755237&CFTOKEN=47014796>.

กรมควบคุมมลพิษ. Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ฉบับผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการความสงบแห่งชาติเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2557 สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2560, จาก www.pcd.go.th/count/wastedl.cfm?FileName=03_571008.pdf

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ .(2557).หลักเกณฑ์และเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.(2558).การจัดทำแผนยุทธศาสตร์แบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ตามหลัก Balanced Scorecard แผนยุทธศาสตร์ของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559-2563: ผู้แต่ง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. การวิเคราะห์โครงการ สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2560, จาก <http://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sec/Lom14/03-01.html>

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิ์จรูญ.(ม.ม.ป.) การประเมินโครงการ.สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2560, จาก <http://edu.stou.ac.th/EDU/UploadedFile/7.pdf>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นางสาวพัชรกิต อินทร์พรหม

วัน เดือน ปีเกิด 10 มิถุนายน 2526

สถานที่เกิด โรงพยาบาลอุดรดิตถ์

วุฒิการศึกษา สำเร็จปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต

(สาขาเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม) เกียรตินิยมอันดับ 2

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ปีการศึกษา 2549

สำเร็จปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

(สาขาการจัดการทรัพยากร)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปีการศึกษา 2552

ตำแหน่งหน้าที่ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติการ

การทำงานปัจจุบัน ส่วนสิ่งแวดล้อม

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร

คำรับรองผู้บังคับบัญชา

ขอรับรองว่า ได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเอกสารผลงานวิชาการฉบับนี้แล้ว ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเป็นผลงานของผู้ขอประเมินโดยแท้จริง

ลงชื่อ.....

(นายไพรัช นาททรัพย์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร

วันที่...../...../.....

ภาคผนวก ก

คำสั่งจังหวัดพิจิตร

ที่ ๒๐๒๑ / ๒๕๕๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอย จังหวัดพิจิตร

สืบเนื่องจากมติคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และการแก้ไขปัญหากำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องและตกค้างสะสมในพื้นที่วิกฤตเป็นไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยให้มีคณะกรรมการระดับจังหวัด ทำหน้าที่จัดทำแผนแม่บทและบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในภาพรวมของจังหวัด

เพื่อให้การดำเนินงานแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตรเป็นไปตาม Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๗ รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน จังหวัดพิจิตรจึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอย จังหวัดพิจิตร โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร	ประธานกรรมการ
(๒) รองผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร	รองประธานกรรมการ
(๓) ปลัดจังหวัดพิจิตร	กรรมการ
(๔) รองผู้อำนวยการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดพิจิตร (ฝ่ายทหาร)	กรรมการ
(๕) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพิจิตร	กรรมการ
(๖) หัวหน้าสำนักงานจังหวัดพิจิตร	กรรมการ
(๗) โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพิจิตร	กรรมการ
(๘) ท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร	กรรมการ
(๙) อุตสาหกรรมจังหวัดพิจิตร	กรรมการ
(๑๐) พลังงานจังหวัดพิจิตร	กรรมการ
(๑๑) พัฒนาการจังหวัดพิจิตร	กรรมการ
(๑๒) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร	กรรมการ
(๑๓) นายกเทศมนตรีเมืองพิจิตร	กรรมการ
(๑๔) นายกเทศมนตรีเมืองบางมูลนาก	กรรมการ
(๑๕) นายกเทศมนตรีเมืองตะพานหิน	กรรมการ
(๑๖) นายกเทศมนตรีตำบลหอไกร	กรรมการ
(๑๗) นายกเทศมนตรีตำบลทับคล้อ	กรรมการ

/(๑๘) นายก....

- ๒ -

(๑๘) นายกองค้การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง	กรรมการ
(๑๙) นายกองค้การบริหารส่วนตำบลคลองคะเชนทร์	กรรมการ
(๒๐) นายกองค้การบริหารส่วนตำบลพะนง	กรรมการ
(๒๑) นายกองค้การบริหารส่วนตำบลปามะคาบ	กรรมการ
(๒๒) ประธานหอการค้าจังหวัดพิจิตร	กรรมการ
(๒๓) ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดพิจิตร	กรรมการ
(๒๔) ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๓	กรรมการ
(๒๕) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ - ๒	กรรมการ
(๒๖) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๑	กรรมการ
(๒๗) ประธานเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมหมู่บ้านจังหวัดพิจิตร	กรรมการ
(๒๘) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร	กรรมการและเลขานุการ
(๒๙) ผู้อำนวยการส่วนสิ่งแวดล้อม สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดพิจิตร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(๓๐) หัวหน้าฝ่ายควบคุมมลพิษ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- ๑) จัดทำแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ ๕ ปี และเสนอกกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อบูรณาการให้เป็นแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ
 - ๒) จัดทำแผนปฏิบัติการรายปี เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอย
ของประเทศ และเสนอกกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาอนุมัติก่อนการดำเนินการ
 - ๓) อำนวยการ กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอย
ของจังหวัดพิจิตร แผนปฏิบัติการรายปี และรายงานผลการดำเนินงานต่อกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ๔) ปรับปรุงแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด และจัดทำแผนปฏิบัติการรายปีให้สอดคล้อง
กับสถานการณ์ปัจจุบันและนโยบายของรัฐบาล
 - ๕) แต่งตั้งคณะทำงานตามที่เห็นสมควร เพื่อปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(นายสุรชัย ชันอาสา)

ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร

ภาคผนวก ข

รายงานสรุปผลการสัมมนารับฟังความคิดเห็นต่อ

ร่างแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี(พ.ศ. 2558 – 2562)

วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2557

ณ ห้องวชิรวิทย์ โรงแรมมีพรสวรรค์ แกรนด์ ไฮเทลแอนด์ รีสอร์ทออร์ท

ตำบลท่าหลวง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

เสนอ

คณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร

โดย

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร

รายงานสรุปผลการสัมมนา

การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี

(พ.ศ. 2558 - 2562)

วันที่ 16 ธันวาคม 2557 เวลา 08.30 น.

ณ ห้องวชิรวิทย์ โรงแรมมีพรสวรรค์ แกรนด์ โฮเทลแอนด์ รีสอร์ท

ตำบลท่าหลวง อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

ตามที่ จังหวัดพิจิตร ได้จัดทำร่างแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปีตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2557 ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ด้วยการบูรณาการแผนและแนวทางในการดำเนินงานของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นศูนย์กลาง และมอบหมายผู้ว่าราชการจังหวัด กำกับดูแลในระดับจังหวัด โดยสำนักงานประมาณสนับสนุนงบประมาณตามแผนแม่บทต่อไปทั้งนี้ จังหวัดพิจิตร โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร จึงได้ดำเนินการจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปีสรุปรายละเอียดผลการสัมมนา ฯ ดังนี้

1. จังหวัดพิจิตร โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร ได้ดำเนินการจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2557 เวลา 08.30 น.ณ โรงแรมมีพรสวรรค์ แกรนด์ โฮเทลแอนด์ รีสอร์ทตำบลท่าหลวง อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร โดยมี กำหนดการและรายละเอียดเกี่ยวกับการสัมมนาดังนี้

08.30 – 09.00 น.	ลงทะเบียนและรับเอกสาร
09.00 – 09.30 น.	พิธีเปิดการสัมมนา โดย นายสุรชัย ชันอาสา (ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร) กล่าวรายงาน โดย นายสุเมธ ศิริลักษณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดพิจิตร
09.30 – 10.15 น.	นำเสนอ (ร่าง) แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร โดย นางบัวลอย สุขแสงนภา (ผู้อำนวยการส่วนสิ่งแวดล้อม)
10.15 – 10.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.30 – 12.00 น.	อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอย จังหวัดพิจิตร และแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่จังหวัดพิจิตร โดย ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร ผู้แทนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร ผู้แทนบริษัท เอส ซี ไอ อีโค เซอร์วิสเซส จำกัด ดำเนินรายการโดย: ผู้แทนสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 3 (พิษณุโลก)
12.00 – 12.30 น.	รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมสัมมนา
12.30 – 13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30 – 14.00 น.	รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมสัมมนา (ต่อ)
14.00 – 14.30 น.	สรุปผลและกล่าวปิดการสัมมนา โดย ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดพิจิตร

2. จังหวัดพิจิตร โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมการสัมมนา เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี ประกอบด้วย หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้ององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 101 แห่ง เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน 12 อำเภอ ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง ของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติฯ รวมทั้งสิ้น 150คน โดยมีผู้เข้าร่วมการสัมมนาในครั้งนี้ ทั้งสิ้น 104 คน

3. การสัมมนาในครั้งนี้ ท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตรให้เกียรติเป็นประธานและกล่าวเปิดการสัมมนา โดยกล่าวว่าการจัดการขยะเป็นเรื่องที่สำคัญ และควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสนใจการบริหารจัดการขยะและสร้างแรงจูงใจในการลดปริมาณขยะ คัดแยกขยะ และนำขยะที่คัดแยกไปใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม ซึ่งการบริหารจัดการขยะ ที่ผิดวิธีจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตผู้ที่อาศัยในบริเวณ ใกล้เคียง และอาจก่อให้เกิดปัญหาให้กับคนรุ่นหลังทั้งนี้ หวังว่าการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตรสำเร็จลุล่วงด้วยดี และสามารถดำเนินการได้เลย โดยวิธีการที่สำคัญที่จะทำให้ปริมาณขยะลดน้อยลงและสามารถควบคุมได้ คือ การปลูกฝังให้มีการคัดแยกขยะภายในชุมชน และการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอยจะต้องมีใช้เทคโนโลยีการกำจัดขยะที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

การสัมมนาในครั้งนี้ น่าจะเป็นการจุดเริ่มต้นในการลดปริมาณขยะนำไปสู่การควบคุมและจัดการกับปริมาณขยะ และคาดว่าในอีก 2 ปีข้างหน้า จังหวัดพิจิตรจะมีรูปแบบการจัดการขยะที่ดี และขอขอบคุณคณะวิทยากร ทุกภาคส่วนราชการ คณะผู้เข้าร่วมการสัมมนาทุกท่าน ขอให้ช่วยกันร่วมร่างแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร เพื่อชนรุ่นหลังของเรา ต่อไป

4. นางบัวลอย สุขแสงนภา ผู้อำนวยการส่วนสิ่งแวดล้อม สำนักงาน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร นำเสนอ (ร่าง) แผนบริหารจัดการ
ขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (ปี 2558 -2562) ดังนี้

4.1 Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ตามมติคณะรักษาความ
สงบแห่งชาติ ซึ่งได้ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 ได้กำหนดการ
ดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ พร้อมกำหนดจังหวัดเป้าหมาย คือระยะเร่งด่วน (6 เดือน)
ระยะปานกลาง (1 ปี)ระยะยาว (1 ปีขึ้นไป)ซึ่งจังหวัดพิจิตรอยู่ในเป้าหมาย ระยะยาว (1
ปีขึ้นไป) ซึ่งต้องดำเนินการลดขยะมูลฝอยตกค้างสะสม 9 % ของขยะมูลฝอยตกค้าง
ทั้งหมด โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานตาม Roadmapกำหนดไว้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กำจัด
ขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่ กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่วิกฤติ(ขยะมูลฝอยเก่า)
2) สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม (ขยะมูลฝอย
ใหม่) 3) วางระเบียบ มาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และ
4) สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน

4.2 สถานการณ์ขยะมูลฝอยของจังหวัดพิจิตร ปี 2556จังหวัดพิจิตรมีปริมาณ
ขยะเกิดขึ้น 521 ตัน/วัน จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 101 แห่งและมีขยะสะสม
36,957 ตันมีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการให้บริการจัดเก็บขยะ จำนวน39แห่ง
เป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการถูกต้องตามหลักวิชาการจำนวน 2 แห่ง และ
สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการจำนวน 21 แห่ง โดย 82 %
(ขยะอินทรีย์+ขยะรีไซเคิล)สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้(ขาย, ปุ๋ย, แก๊สชีวภาพและ
พลังงาน) และ 18 %(ขยะทั่วไป+ขยะอันตราย)

4.3 (ร่าง) แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (ปี 2558 - 2562) รายละเอียดดังนี้

วิสัยทัศน์ คือ จังหวัดพิจิตรมีการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ อย่างถูกหลักวิชาการ และมีการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์โดยการแปรรูปเป็นขยะพลังงานเชื้อเพลิง ภายในปี (RDF) 2562

เป้าประสงค์มีดังนี้

- 1) ปิด/ฟื้นฟู ระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบไม่ถูกหลักวิชาการ
- 2) มีการจัดการขยะสะสมอย่างถูกหลักวิชาการ
- 3) ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน และมูลฝอยติดเชื้อมีการจัดการอย่างถูกหลักวิชาการ
- 4) มีพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยเหลือศูนย์ (Zero Waste)

เป้าหมายจังหวัดพิจิตร มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ อย่างถูกหลักวิชาการ และมีประสิทธิภาพ ภายในปี 2562 ดังนี้

เป้าหมายรวม 5 ปี (2558 - 2562)

ขยะมูลฝอยชุมชน

- 1) ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบไม่ถูกหลักวิชาการ (พื้นที่เทกอง) จำนวน 5 แห่ง
- 2) ปิด/ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบไม่ถูกหลักวิชาการ (พื้นที่เทกอง) ครอบคลุม 12 อำเภอ
- 3) ประกาศเขตห้ามเทกองขยะมูลฝอย (No More Open Dump) ครอบคลุม 12 อำเภอ
- 4) ขยะสะสมได้รับการจัดการอย่างถูกหลักวิชาการ จำนวน 36,957 ตัน
- 5) ขยะมูลฝอยมีการจัดการถูกหลักวิชาการ จำนวน 198,001.99 ตัน/ปี

6) มีพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยเหลือศูนย์ (Zero Waste) ครอบคลุม
แห่ง (101อปท.)

7) มีศูนย์บริหารจัดการขยะมูลฝอยเพื่อแปรรูปขยะเป็นขยะเชื้อเพลิง
(RDF) 2 แห่ง คือ เทศบาลเมืองพิจิตร และเทศบาลเมืองบางมูลนาก

ขยะอันตรายจากชุมชน

จังหวัดพิจิตรมีศูนย์กลางเพื่อรวบรวมของเสียอันตรายชุมชนอย่างเป็น
ระบบและถูกหลักวิชาการ ก่อนจัดส่งบริษัทเอกชนเพื่อกำจัด ไม่น้อยกว่า 2 แห่ง

ขยะมูลฝอยติดเชื้อ

1) ให้โรงพยาบาลของรัฐที่ตั้งอยู่ในแต่ละอำเภอเป็นศูนย์รวมที่พักขยะ
ของโรงพยาบาลโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและสถานพยาบาลเอกชนที่ตั้งอยู่ใน
อำเภอนั้น จำนวน 12 แห่งยกเว้นโรงพยาบาลเอกชน 3 แห่ง (โรงพยาบาลสหเวช
โรงพยาบาลชัยอรุณเวชการและศรีสุขโข) ที่มีโรงพักขยะของตนเองอยู่แล้ว

2) จัดสร้างเตาเผาขยะติดเชื้อในศูนย์จัดการขยะทั้ง 2 แห่งอำเภอเมืองพิจิตร
และอำเภอบางมูลนากเพื่อรับขยะติดเชื้อภายในกลุ่มอำเภอมำกำจัด

5. อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอย
จังหวัดพิจิตร และแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่สอดคล้องกับ
บริบทพื้นที่จังหวัดพิจิตร โดย ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร(นายยุทธพงศ์
สมร นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 5) ผู้แทนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร(นาย
ไพฑูรย์ คันทัพ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ) ผู้แทนบริษัท เอส ซี ไอ อีโค เซอร์วิส
เซส จำกัด (นายธนิก อิศราทร) และดำเนินรายการโดย ผู้แทนสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค
ที่ 3 (พิษณุโลก)(นายถาวร เพ็ชรบัว นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ) สรุป
สาระสำคัญได้ ดังนี้

5.1 การแปรรูปขยะเป็นแท่งเชื้อเพลิง (RDF) ในพื้นที่จังหวัดพิจิตรสามารถดำเนินการได้ เนื่องจากบริษัทเอส ซี จี จำกัด (มหาชน) มีความต้องการการใช้แท่งพลังงานเชื้อเพลิง ซึ่งเชื้อเพลิงที่สามารถใช้ทดแทนแหล่งพลังงานเดิมในกระบวนการผลิตของบริษัทได้ ยกตัวอย่างเช่น การจัดการขยะที่จังหวัดพิษณุโลก บริษัท ฯ ได้ทำข้อตกลงร่วมเป็นระยะเวลา 3 ปี ในการกำจัดขยะเก่าจำนวน 300,000 ตัน เพื่อเปลี่ยนขยะเป็นแท่งเชื้อเพลิง ด้วยวิธีการอัดเป็นก้อนสี่เหลี่ยมขนาด 1 x 1 เมตร โดยการดำเนินการดังกล่าวจังหวัดไม่ต้องจ่ายค่าการกำจัดขยะให้กับทางบริษัท แต่ช่วยสนับสนุนเครื่องจักรในการนำขยะเข้าและนำออกจากเครื่อง ต้นทุนการดำเนินการอยู่ที่ประมาณ ตันละ 100 บาท ทั้งนี้ ต้นทุนการดำเนินการดังกล่าวจะต้องน้อยกว่าหรือเทียบเท่ากับพลังงานหลักที่ทางบริษัทเราใช้อยู่

5.2 การดำเนินการจัดการขยะใหม่ ควรนำเทคโนโลยี MBT มาใช้ ซึ่งขั้นตอนที่สำคัญ จะต้องมีการคัดแยกก่อนเข้าสู่กระบวนการหมัก และทำการร่อนเพื่อแยกสารย่อยสลายออกเพื่อนำไปทำสารปรับปรุงดิน ส่วนขยะที่เหลือสามารถนำไปอัดก้อนเพื่อนำไปใช้เป็นเชื้อทดแทนต่อไป

5.3 แนวทางการการดำเนินการจัดการขยะติดเชื้อในจังหวัดพิจิตรควรดำเนินการจัดระบบการกำจัดขยะติดเชื้อให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1) ให้โรงพยาบาลของรัฐที่ตั้งอยู่ในแต่ละอำเภอเป็นศูนย์รวม ที่พักขยะของโรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานพยาบาลเอกชนที่ตั้งอยู่ในอำเภอนั้น ยกเว้นโรงพยาบาลเอกชน 3 แห่ง(โรงพยาบาลสหเวช โรงพยาบาลชัยอรุณเวชการ และศรีสุข โข) ที่มีโรงพักขยะของตนเองอยู่แล้ว

2) ให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และสถานพยาบาลเอกชนส่งขยะติดเชื้อของสถานพยาบาลมาเก็บรวบรวมโรงพยาบาลที่ตั้งอยู่ภายในอำเภอนั้น ๆ

3) จัดสร้างเตาเผาขยะติดเชื้อ ในศูนย์จัดการขยะ ทั้ง 2 แห่ง อำเภอเมืองพิจิตร และอำเภอบางมูลนาก เพื่อรับขยะติดเชื้อภายในกลุ่มอำเภอมำก้าจัด

5.4 สำหรับแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยอันตรายตามแนวทาง Roadmap ให้ดำเนินการเก็บรวบรวมขยะอันตรายไปกำจัดโดยบริษัทเอกชนในการกำจัด โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการรวบรวมขยะอันตรายไว้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเองและนัดวันเพื่อการรวบรวม เพื่อขนส่งนำมารวมไว้ที่ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม ทั้ง 2 แห่ง เพื่อส่งไปกำจัด โดยให้เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วม และรณรงค์

6. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพื่อการจัดทำแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ระยะ 5 ปี (ปี 2558 - 2562) มีดังนี้

6.1 การคัดเลือกพื้นที่เพื่อเป็นศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมของจังหวัดพิจิตร ควรจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่อาจได้รับผลกระทบและผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

6.2 การบริหารจัดการศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมควรมีการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าของที่ตั้ง

6.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร ซึ่งในอนาคตจะต้องมีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการบริหารจัดการขยะ และเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาขยะสะสมในพื้นที่ต่างๆ อันก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น แหล่งเพาะเชื้อโรค เกิดน้ำเสีย กลิ่นเน่าเหม็น และไฟไหม้ซึ่งอาจก่อให้เกิดควันและสารพิษในชั้นบรรยากาศ

6.4 ควรดำเนินการศึกษาดูงานในพื้นที่ต้นแบบด้านการจัดการขยะมูลฝอย โดยใช้เทคโนโลยีแบบต่างๆ การผลิตขยะเชื้อเพลิง (RDF) ที่เทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก